

วิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

THE OPINION OF STUDENTS TOWARDS THE PROVISION
OF TEACHING AND LEARNING OF THE BUSINESS WORK,
WORK-ORIENTED EXPERIENCES AND TECHNOLOGY
FOR LEVEL 3, UNDER THE OFFICE OF THE BASIC
EDUCATION COMMISSION, BANGKOK
METROPOLITAN AREA 2

นางสาวกนิษฐา วัชรวิทย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

ปริญญา

ธุรกิจศึกษา

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

The Opinion of Students Towards the Provision of Teaching and Learning of the
Business Work, Work-Oriented Experiences and Technology for Level 3, Under
the Office of the Basic Education Commission, Bangkok Metropolitan Area 2

นามผู้วิจัย นางสาวกนิษฐา วิทยุติ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน, วท.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิรพงศ์ ทิพนาค, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อัจฉกหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการ
เรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

The Opinion of Students Towards the Provision of Teaching and Learning of the Business
Work, Work-Oriented Experiences and Technology for Level 3, Under the Office
of the Basic Education Commission, Bangkok Metropolitan Area 2

โดย

นางสาวกนิษฐา วัชรุติ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

พ.ศ. 2550

กนิษฐา วิทยุติ 2550: ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน, วท.ม. 118 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนงานธุรกิจ ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยศึกษา 5 ด้าน คือ
ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ
ด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน
377 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยวิธีแบบชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ
จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้
ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ
ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร
ด้านผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมาก ส่วนในด้านกิจกรรมการเรียน
การสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

Kanitha Waiyavud 2007: The Opinion of Students Towards the Provision of Teaching and Learning of the Business Work, Work-Oriented Experiences and Technology for Level 3, Under the Office of the Basic Education Commission, Bangkok Metropolitan Area 2. Master of Education (Business Education), Major Field: Business Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Associate Professor Shana Wannoon, M.S. 118 pages.

The purpose of this research was to study the point of view of the students towards business education management in Bangkok Metropolitan Area 2, Office of the Basic Education Commission. The study was operated in 5 aspects: curriculum, teacher, learning activities, educational media, and evaluation aspects.

The samples used in this study were 377 lower secondary students (grade 9). Multi-stage random sampling: stratified random sampling and simple sampling were used in the study. The instruments are questionnaire for collecting data, and computer programmed for data analysis. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were the students point of view for business education management as a whole were very suitable. When considering as each aspect, curriculum aspect, teacher aspect, and evaluation aspect were found very suitable while learning activities and educational media aspects were at moderate level.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายๆ ท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ชนะ วันหนูน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. วิกร ดัฒนาทุทโธ เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และพิจารณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของเครื่องมือในการวิจัยทั้ง 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. พิรพงศ์ ทิพนาค, รองศาสตราจารย์ ดร. วิกร ดัฒนาทุทโธ, รองศาสตราจารย์ศ. ทรัพย์เย็น, อาจารย์ประยูร อองกุลนะ และอาจารย์กนกวรรณ อุดยุพิศาล รวมทั้งขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ทั้ง 35 โรงเรียน ที่กรุณาช่วยเหลือและเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณรุ่นพี่ปริญญาเอกทุกคน และเพื่อนๆ ปริญญาโทสาขาต่างๆ ตลอดจนผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณแรงกดดันต่างๆ ที่ทำให้มีพลังในการเรียนอย่างไม่ย่อท้อและประสบความสำเร็จในการเรียน

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์และความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่บิดา มารดาที่เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน พร้อมทั้งปลูกฝังคุณความดี และขอบคุณพี่ๆ ทุกคนในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและสนับสนุนทางการศึกษามาโดยตลอด พร้อมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ จนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กนิษฐา วัชรุติ

มิถุนายน 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น	7
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545	9
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	13
การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี	20
การจัดการเรียนการสอน	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	68
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ	68
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ	
การจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อวิจารณ์	86
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	89
สรุป	89
ข้อเสนอแนะ	91
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	94
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	103
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	109
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	114
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	118

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน	63
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	68
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นที่เคยเรียน วิชางานธุรกิจ	69
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิชาชีพที่ต้องการ จะศึกษาต่อในอนาคต	69
5	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความคิดเห็นด้านหลักสูตร	71
6	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความคิดเห็นด้านผู้สอน	74
7	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	77
8	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน	80
9	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล	83
10	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นภาพรวม 5 ด้าน	85

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

เวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

19

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันนี้ เป็นโลกที่ไร้พรมแดนหรือที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์” เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมมิติทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม การบริหารหรือการจัดการ รวมทั้งการศึกษาให้อยู่บนรากฐานของความรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ ประเทศไทยในระบอบที่ผ่านมายังอยู่ในฐานะผู้บริโภคนวัตกรรมเทคโนโลยี ซึ่งยังขาดจิตสำนึกในการเป็นผู้ผลิตเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้เป็นตัวในการเรียนรู้ จึงกลายเป็นสังคมบริโภคนิยม ทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน สาเหตุสำคัญของปัญหานี้ อยู่ที่การจัดการศึกษาที่ยังไม่มีคุณภาพ จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าให้ทันกับยุคโลกาภิวัตน์ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541: 1)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษารากฐานของการพัฒนาสังคม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาของไทยเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 24 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 2) ซึ่งมีผลสอดคล้องที่ทำให้สถานศึกษามุ่งพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนมากขึ้นและเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่ใช้คำว่า สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพราะปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศนั้นคือ มนุษย์ การพัฒนานั้นควรเริ่มจากตัวบุคคลให้เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักใช้สติปัญญาในการเลือกรับ เลือกหลีกเลี่ยง หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้อย่างเหมาะสม (ประเวศ วะสี, 2539: 30)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรของประเทศที่ใช้อยู่เดิมคือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) จากการติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อใช้หลักสูตร โดยกรมวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ซึ่งไม่สามารถส่งเสริมสังคมไทย ให้ก้าวทันกับยุคสมัย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้คือ การกำหนดหลักสูตรไม่สามารถพัฒนาและ ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในภูมิภาคได้ อีกทั้งยังไม่สามารถสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ไม่สามารถพัฒนาประเทศ ให้ทันกับยุคที่เศรษฐกิจและสังคมมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 1) ต่อมากระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการกำหนดให้ทดลองใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย เปิดให้มีการใช้หลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ให้โรงเรียนทั่วประเทศดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2546 จัดในลักษณะเดียวกับโรงเรียนนาร่อง จนครบทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2548 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษา และพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ สำหรับให้สถานศึกษาได้จัดทำ สาระของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตรและพัฒนา ผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีมีคุณธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (กรมวิชาการ, 2544:1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งในแปดกลุ่ม ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ และประยุกต์ใช้ ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คุ่มค่า และมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการงานและการประกอบอาชีพอันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถ ช่วยเหลือตนเอง พึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมาย และหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 6 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2546: บทนำ)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 มีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้มุ่งผลิตคนในระดับกลาง ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้สนองต่อความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อแก้ปัญหาในการว่างงานของคนในประเทศ ซึ่งมีผลมาจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศ ดังนั้นในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง และเป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน ทำงานเป็น รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการจัดการ การวางแผนออกแบบ การพัฒนางาน ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนจรรยาวัธใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานและการทำงาน โดยเฉพาะงานธุรกิจ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน ทักษะการจัดการ และสามารถนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม คุ่มค่า มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีต่อประเทศชาติ อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่สามารถช่วยเหลือตนเองและประเทศชาติ พร้อมทั้งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางด้านธุรกิจในแง่ของการศึกษากล่าวคือ เป็นการศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ เพื่อเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดและเป็นพลเมืองที่ดี เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และเป็นการสำรวจความสนใจในอาชีพ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่เน้นการให้ความรู้ และสร้างทักษะที่เพียงพอต่อการตัดสินใจในการประกอบอาชีพ

จากสถานะที่ผ่านมาได้มีผู้วิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีตัวแปร 3 เรื่อง คือ 1. ด้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาของอุตสาหกรรมข้อมูลข่าวสาร 2. การกระจายตัวของธุรกรรมทางการเงิน เป็นเรื่องของการลงทุนแลกเปลี่ยนสินค้าเงินตรา และ 3. ข้อตกลงว่าด้วยเศรษฐกิจเสรีคือ ข้อตกลงที่นำไปสู่การลดทอนภาษี (สมภพ มานะรังสรรค์ และคณะ, 2544: 23-30) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในการวิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจนั้น ประเด็นสำคัญเป็นเรื่องของธุรกิจ การที่จะสามารถพัฒนาให้ทันกับเศรษฐกิจของโลกได้ ควรเริ่มต้นที่จะปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านธุรกิจเพื่อจะสามารถนำมาพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าได้

จังหวัดกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 3 เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งหากเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนจากทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงสุด (สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. ศธ., 2549) อีกทั้ง

เป็นย่านทางธุรกิจที่มีการกระจายพื้นที่เป็นมาก เมื่อเปรียบเทียบจากทั้ง 3 เขต ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาในวิชางานธุรกิจ ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอย่างไร เพื่อจะนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับสถานศึกษา อีกทั้งยังเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนนำมาใช้พิจารณาประกอบการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20,320 คน ที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนวิชาธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ในปีการศึกษา 2549

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน งานธุรกิจ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมาย และขอบเขตของคำไว้ ดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ หมายถึง ความเข้าใจ และความรู้สึกรักของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จะสนองต่อการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของผู้สอนวิชางานธุรกิจ ที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในที่นี้ โดยศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน และด้านการวัดและประเมินผล

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระในรายวิชางานธุรกิจที่กำหนดไว้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอกับการสอน ในเนื้อหาและภาคปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ รู้จักวางแผนการทำงาน เหมาะสมกับวัย ตรงตามความสนใจและความถนัด สร้างทักษะในการเลือกประกอบอาชีพ และมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ด้านผู้สอน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการสอนโดยการถ่ายทอดเนื้อหาสาระในรายวิชางาน ธุรกิจโดยเป็นผู้ที่มีความรู้เพียงพอกับการสอน สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สอนให้เข้าใจเนื้อหา ในบทเรียน สอนสนุกไม่น่าเบื่อ ตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจน สรุบบทเรียนทุกครั้ง ยุติธรรม ในการให้คะแนน บุคลิกภาพเหมาะสม ใช้วาจาที่สุภาพ และให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนในรายวิชางานธุรกิจโดยครูใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เช่น นำเทคนิคและวิธีการสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เชิญบุคคลที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจมาบรรยาย ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน มาประกอบการอธิบาย เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ยกตัวอย่างประกอบการสอน ใช้สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงาน จัดทำโครงงาน ศึกษาดูงาน จัดกิจกรรมให้รู้จักคิด และแก้ปัญหา และจำลองสถานการณ์

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชางานธุรกิจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการนำเสนอสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคอมพิวเตอร์มีความเพียงพอแก่นักเรียน Power Point แผ่นใส ใบความรู้ ใบงาน วิดีทัศน์ และเอกสาร ตำราเรียนเพียงพอต่อการใช้งานในห้องสมุด

5. ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการในการตรวจสอบและชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชางานธุรกิจ โดยพิจารณาจากความเข้าใจ ด้านพฤติกรรม ด้านการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมงาน การทดสอบก่อนการเรียน ระหว่างการเรียน หลังจบภาคเรียน มีการประเมินตนเอง ประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินผู้สอน

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนในรายวิชางานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี

งานธุรกิจ หมายถึง สาระการเรียนรู้ที่กำหนดอยู่ในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดเลือกรายวิชาจะเกี่ยวข้องกับธุรกิจในชีวิตประจำวัน งานสำนักงาน การเงินและบัญชี การขาย และการจัดการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการงานอาชีพและเทคโนโลยี พร้อมทั้งเกิดทักษะในการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ได้อย่างถูกต้อง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
3. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. การจัดการเรียนการสอน
 - 5.1 ด้านหลักสูตร
 - 5.2 ด้านผู้สอน
 - 5.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 5.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 5.5 ด้านการวัดและประเมินผล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการรวบรวมความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และความจริง ซึ่งได้แก่ ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกซึ่งเราเรียกว่า การประเมินค่าทั้งในทางบวกและลบ นักวิชาการได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2519: 80-81) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เรามีความเห็นมากมายหลายอย่าง และแตกต่างกัน และความคิดเห็นของคนก็มีหลายระดับ คือ อย่างผิวเผินก็มี อย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดอยู่เป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคล ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่เป็นเวลาอันสั้น เรียกว่า Opinion ซึ่งเป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่ในรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ความรู้สึกแห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่าย แต่ก็สลายตัวเร็ว

สงวน สิทธิเลิศอรุณ และคณะ (2522: 92-93) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (fact) ทัศนคติ (attitude) ของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติจะเป็นการแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527: 174) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกโดยการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับเจตคติ ความเชื่อหรือค่านิยมของบุคคล ความคิดเห็นไม่เหมือนเจตคติตรงที่ไม่จำเป็นที่จะต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์ หรือแม้กระทั่งการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเพียงคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้ามีคนไม่เห็นด้วย บุคคลนั้นก็อาจจะเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ เช่น บุคคลหนึ่งมีความคิดเห็นว่าเมืองไทยควรปกครองด้วยระบบสังคมนิยม แต่เมื่อมีผู้คัดค้านความคิดนั้นโดยการยกเหตุผลมาคัดค้านมากมายในที่สุด บุคคลนั้นอาจเปลี่ยนความคิดเห็นนั้นได้

สุชา จันทรเอน และ สรวงศ์ จันทรเอน (2533: 80) กล่าวว่า ความคิดเห็นยากที่จะแยกออกจากเจตคติได้โดยเด็ดขาด เพราะทั้งความคิดเห็นและเจตคติมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ลักษณะของความคิดเห็นนั้นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนกับเจตคติ

Good and Brophy (1973: 338) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

Kolasa (1973: 886) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคล ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผล (evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าที่ต้องถูกจำกัด แต่เป็นสิ่งที่เร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง

จากความหมายของความคิดเห็น สรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นการอธิบายเหตุผลเฉพาะบุคคล อาจจะมีความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาตินับแรก ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 โดยมีสาระที่ใช้เป็นกรอบในการปฏิรูปการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นความมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษา สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 13-18) ดังนี้คือ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์ยั่งยืน
- (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
- (4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
- (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อ การเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากการพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ เน้นให้น้ำผลการประเมิน ผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและ ศักยภาพ

สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และ วรรคสอง แล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 สถานศึกษาต้องร่วมกับทุกส่วนในชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนรวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา กับชุมชนอื่น เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิ ปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

มาตรา 30 สถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอน มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 2-7)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีโครงสร้างหลักสูตร ยึดหยุ่น กำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี สำหรับเพื่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ประกอบด้วยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสาระของ หลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมแต่ละท้องถิ่น

หลักการ

เพื่อให้การจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ โดยกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยกำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเองมีระเบียบวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะ และกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิต และการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดี ยึดมั่น ในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตร สถานศึกษาจึงได้กำหนด โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษา และพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยจัดเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องให้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา และวิกฤตของชาติ

กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานการเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานอย่างสร้างสรรค์

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั่วไปเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพผู้เรียนแต่ละคน

มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2 ลักษณะ คือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการเรียนรู้แบบช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั่วไปเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

เวลาเรียน

เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6)
	การศึกษาภาคบังคับ			
	การศึกษายกระดับพื้นฐาน			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
1. ภาษาไทย	●	●	●	●
2. คณิตศาสตร์	●	●	●	●
3. วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
4. สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	●	●	●	●
5. สุขศึกษาและพลศึกษา	▲	▲	▲	▲
6. ศิลปะ	▲	▲	▲	▲
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี	▲	▲	▲	▲
8. ภาษาต่างประเทศ	▲	▲	▲	▲
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	■	■	■	■
เวลาเรียน	ประมาณ ปีละ 800-1000 ชม.	ประมาณ ปีละ 800-1000 ชม.	ประมาณ ปีละ 1000-1200 ชม.	ประมาณ ปีละ 1200ชม.

ภาพที่ 1 เวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษายกระดับพื้นฐาน

หมายเหตุ: ● สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดการเรียนรู้และ
การแก้ปัญหา
▲ สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิดและ
การทำงาน
■ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาตน
ตามศักยภาพ

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 8)

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมาย สำหรับ การศึกษานอกระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มการงานอาชีพ และเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการงานอาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม และคุ้มค่า สร้าง และพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรัก การทำงาน เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียน สามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งพาตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือ และแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 2-7)

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เน้นกระบวนการ ทำงาน และการจัดการอย่างเป็นระบบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงานและ การทำงานอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจน นำเทคโนโลยีมาใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้าง พัฒนา ผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ ดังกล่าว กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี จึงกำหนดการเรียนรู้ที่ยึดงาน กระบวนการจัดการและการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ บนพื้นฐานของการใช้หลักการและทฤษฎี เป็นในการทำงานและการแก้ปัญหา งานที่นำมาฝึกฝนเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มนั้นเป็นงาน เพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม และงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งงานทั้ง 2 ประเภทนี้ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพ และ เทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้มีคุณภาพ และคุณธรรม การเรียนรู้จาก

การทำงานและการแก้ปัญหาของกลุ่มงานอาชีพ และเทคโนโลยีจึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ทักษะและความดีที่หลอมรวมกันจนก่อให้เกิดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียน ทั้งด้านคุณภาพและคุณธรรมตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ โดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพ การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

2. มีทักษะในการทำงาน การประกอบอาชีพ การจัดการ การแสวงหาความรู้ เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่

3. มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการทำงาน ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และมีวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพสุจริต ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

เมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

มีทักษะการทำงานอาชีพสุจริต มีทักษะการจัดการ ทำงานอย่างเป็นระบบและมีกลยุทธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงาน และอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม สามารถคิดออกแบบ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ในการทำงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น อดทน ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

สาระและขอบข่ายกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคมที่อาศัยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

งานบ้าน

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบ้าน และชีวิตความเป็นอยู่ เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการปลูกฝัง ลักษณะนิสัยการทำงาน ทักษะ กระบวนการทำงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

งานเกษตร

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ซึ่งประกอบด้วย การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ตามกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มผลผลิต ปลูกฝัง ความรับผิดชอบ ขยัน อดทน อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

งานช่าง

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่าง ซึ่งประกอบด้วย การบำรุงรักษา การติดตั้ง/ประกอบ การซ่อมและการผลิตเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

งานประดิษฐ์

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีตสวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์และเทคโนโลยี เน้นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยตามกฎหมายปัญหาท้องถิ่นและสากล

งานธุรกิจ

เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด

สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับหลักการ คุณค่า ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ สุจริต ตลอดจนการเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหา และสนองต่อความต้องการของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้าง และใช้สิ่งของ เครื่องใช้วิธีการ และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาความรู้ การสืบค้น การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือสร้างงาน คุณค่า และผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีและ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว และการอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 : เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ และวิธีการ ขั้นตอนกระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน
2. เลือก ใช้ เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน
3. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน
4. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน
5. ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรฐาน ง 1.2 : มีทักษะ กระบวนการทำงาน การจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมินการดำเนินงาน
2. สามารถทำงานในฐานะผู้นำ/สมาชิกกลุ่ม และสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม

3. สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ
4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหาและแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม
5. มีความตั้งใจ เอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จพอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข มีกိณณิสัยในการทำงานด้วยความประณีต รอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 : การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 : เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีเจตคติที่ต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพสุจริตให้มีคุณภาพ
2. เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 : การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 : เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการของเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการ และความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบและการใช้เทคโนโลยี
2. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี

3. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ออกแบบ และสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ทดสอบ และปรับปรุงแก้ไขประเมินผล และนำเสนอแนวคิด

5. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่น ทั้งด้านคุณภาพความเหมาะสม การเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งานและเลือกใช้ อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

6. มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 : เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 : เข้าใจ เห็นคุณค่าและใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้
3. จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ
4. รู้จักชื่อและหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์
6. เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์
7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล
8. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม
9. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการแก้ปัญหา

10. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวัน อย่างมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 : เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 : เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริตอย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

วางแผน เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนดไว้ส่วนเฉพาะที่จำเป็น เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนทุกคน สถานศึกษาจึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ทั้งหมด

สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

งานธุรกิจในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ ซึ่งในงานธุรกิจเป็นการศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ เพื่อเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดและเป็นพลเมืองที่ดี เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและเป็นการสำรวจความสนใจในอาชีพซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่เน้นการให้ความรู้และสร้างทักษะที่เพียงพอต่อการตัดสินใจในการประกอบอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย

1. ธุรกิจในชีวิตประจำวัน มีรายวิชาดังนี้คือ

1.1 งานอาชีพทางธุรกิจ

1.2 องค์กัรธุรกิจ

- SMEs
- สหกรณ์
- กองทุนหมู่บ้าน
- บริษัทมหาชน
- บริษัทข้ามชาติ
- ฯลฯ

1.3 ธุรกิจทั่วไป

- ธุรกิจรวม
- ฯลฯ

2. งานสำนักงาน มีรายวิชาดังนี้คือ

2.1 การติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยี

- E-Commerce
- E-Learning
- E-Book

2.2 การจัดเก็บเอกสาร

2.3 การใช้เครื่องใช้สำนักงาน

3. การเงินและบัญชี มีรายวิชาดังนี้คือ

3.1 การจัดทำงบประมาณ

3.2 การทำบัญชี

- การออมทรัพย์
- ธนาคาร
- สหกรณ์
- ประกันชีวิต
- ตราสารทางการเงิน
- พันธบัตร
- ฯลฯ

4. การขาย มีรายวิชาดังนี้คือ

4.1 การซื้อสินค้าและบริการ

- ซื้อตรง
- E- Commerce
- Shopping Guide

4.2 การขายสินค้าและบริการ

- ขายตรง
- Whole Sales
- Convenience Store

4.3 การรักษาและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

- สิทธิประโยชน์
- สิทธิบัตร
- ลิขสิทธิ์ทางปัญญา
- ฯลฯ

5. การจัดการ

5.1 การจัดการงานประจำวัน

5.2 การจัดการเกี่ยวกับอาชีพ

การจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สามารถสรุปการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

สัจจ อุทรานันท์ (2526: 31) ได้เสนอแนะองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนได้ 10 ประการด้วยกัน คือ

1. ลักษณะของผู้เรียน
2. จุดมุ่งหมายของการสอน
3. เนื้อหาสาระที่จะสอน
4. การเตรียมความพร้อม
5. การดำเนินการสอน
6. การสร้างเสริมทักษะ
7. กิจกรรมสนับสนุน
8. การควบคุมและตรวจสอบ
9. สัมฤทธิ์ผลของการสอน
10. การปรับปรุงแก้ไข

ลำพอง บุญช่วย (2530: 1) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนมี 7 ประการ คือ

1. ครูผู้สอน
2. ผู้เรียน
3. หลักสูตร
4. วิธีสอน
5. วัตถุประสงค์ของการสอน
6. สื่อการสอน
7. การประเมินผล

สุพิน บุญชูวงศ์ (2532: 4-5) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน มี 3 ประการ ได้แก่ ครู นักเรียน และสิ่งที่สอน สรุปได้ดังนี้

1. ครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ บุคลิกภาพและความสามารถของผู้สอน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนควรมีบุคลิกภาพที่ดีและรู้จักเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้
2. นักเรียนหรือผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญเท่ากับครูสอน ความสำเร็จในการศึกษา เป็นเป้าหมายสำคัญของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรเป็นผู้แนะแนว แนะนำ และจัดมวลงประสการณั ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด
3. สิ่งที่สอน ได้แก่ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ครูจะต้องจัดให้มีความสัมพันธ์กัน น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของการเรียนการสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540: 8) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตั้งจุดประสงค์การสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญอันดับแรกของการสอน ทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเพื่ออะไร ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง มากน้อยเพียงใด เป็นการสอนที่มีเป้าหมาย ขณะเดียวกันการตั้งจุดประสงค์การสอนจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการเตรียมเนื้อหา การสอน การเลือกใช้วิธีสอน เลือกใช้สื่อการสอน และการวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน

2. การกำหนดเนื้อหา องค์ประกอบข้อนี้ หมายถึง การเลือกและการจัดลำดับเนื้อหา ที่สอนด้วยการกำหนดเนื้อหาจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าสอนอะไร ผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์ ใดบ้าง ประสบการณ์ใดควรได้รับก่อน และในขอบเขตมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม การกำหนดเนื้อหาไว้ล่วงหน้าจะทำให้การสอนมีสาระสัมพันธ์กับเวลาที่ผ่านไป และคุ้มค่าแก่ผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญเช่นกัน เพราะทำให้ ผู้สอนทราบว่าสอนอย่างไร ใช้วิธีการใดในการเสนอหรือสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการที่เหมาะสม อาจใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธีในการสอนแต่ละครั้ง โดยจะต้อง เป็นวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา ผู้เรียน สภาพห้องเรียน และสอดคล้องกับ จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

4. การใช้สื่อการสอน สื่อการสอนเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ ชัดเจนและเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยสร้างความสนใจได้ดี สื่อการสอนที่ดีจะช่วยให้การสอนดำเนินไป ได้อย่างราบรื่นและสะดวกตลอดตัวแก่ผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอนทำให้ผู้สอนทราบว่าใช้ อะไรเป็นสื่อช่วยสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

5. การวัดผลประเมินผล องค์ประกอบข้อนี้ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนที่ผ่านมา นั้น บรรลุผลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีตอนใดหรือจุดประสงค์ข้อใดบ้างที่ยังไม่บรรลุ ทำให้ผู้สอนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด การวัดผลประเมินผลนี้มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ผู้สอนจึงต้องทำการวัดผลประเมินผล ทุกครั้งที่สอน

Glaser (1965: 711-809) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบดังนี้ คือ (1) จุดประสงค์ของการสอน (2) การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน (3) การจัดกระบวนการ เรียนการสอน (4) การประเมินผลการเรียนการสอน และ (5) ข้อมูลป้อนกลับ

Gerlach and Ely (1971: 13) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนสำคัญ ๆ ของ การจัดการเรียนการสอน 6 ส่วนด้วยกัน คือ (1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (2) การเลือกเนื้อหาวิชา (3) การประเมินพฤติกรรมก่อนการเรียน (4) การดำเนินการสอนซึ่งครอบคลุมการพิจารณาวิธีการ การสอน การจัดกลุ่มผู้เรียน การจัดห้องเรียน การจัดเวลาเรียน และการเลือกแหล่งวิทยาการ

(5) การประเมินผลการเรียน และ(6) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อป้อนกลับไปใช้ในการปรับปรุง ส่วนต่าง ๆ ของระบบ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือ แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดอย่างเป็นระบบ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะตามรูปแบบนั้น ๆ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการจากการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยเลือกศึกษาองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้คือ

1. **ด้านหลักสูตร** หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ชัดเจน แล้วนำมาระบุ รายวิชา จัดกลุ่มวิชา และกำหนดขั้นตอนก่อนหลัง ของเนื้อหาความรู้ของ วิชาที่จัดเป็นระบบ ภายใต้กรอบระยะเวลา และทรัพยากรที่กำหนด เพื่อสร้างเสริมศักยภาพของนักเรียนตามหลักสูตร นั้น ๆ

สุมิตร คุณากร (2523: 3) กล่าวว่า หลักสูตรระดับโรงเรียนหมายถึงโครงการที่จะ ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือ ภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ภิญโญ สาธร (2526: 326) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการของนักเรียน ตามความสนใจของ นักเรียนและความต้องการของสังคม

ปทีป เมธาคูณวุฒิ (2532: 1) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการศึกษา วิธีการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งหมายถึงการพิจารณาคัดเลือก จัดรวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ ตลอดจนการประเมินผล

เปรี๊ญ กิจรัตน์ (2532: 13) กล่าวว่า ถ้าพูดถึงหลักสูตรสามารถนิยามความหมาย ออกได้ 2 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) หลักสูตรความหมายอย่างแคบ หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่เด็กจะต้องเรียนไป ตามลำดับชั้นระหว่างอยู่ในโรงเรียน

2) หลักสูตรความหมายอย่างกว้าง หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน รวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมนอกหลักสูตร สิ่งที่สังคมมุ่งหวังให้เด็กได้รับวิถีทางต่างๆ เพื่อนำเด็กไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

ชำระ บัวศรี (2542: 7) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนที่ได้ออกแบบจัดทำขึ้น เพื่อได้แสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 8) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้ผู้เรียนได้รับ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา ทั้งพฤติกรรมความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอนนั้นเนื้อหาสาระถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเอาใจใส่ในการเรียนรู้ โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้คือ

- 1) ความหมายของเนื้อหาสาระ
- 2) การแบ่งเนื้อหา
- 3) ความสำคัญของเนื้อหา

- 1) ความหมายของเนื้อหาสาระ

ชำระ บัวศรี (2542: 222) ได้ให้ความหมาย เนื้อหา ว่า หมายถึง ข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งอันเป็นสาร ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2) การแบ่งเนื้อหา ชำระ บัวศรี (2542: 224) นักการศึกษาท่านนี้ได้จำแนกเนื้อหาออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1) ประเภทที่เป็นข้อเท็จจริงและกระบวนการ ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นข้อมูล ซึ่งแสดงถึงความจริงของธรรมชาติ รวมทั้งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีผู้กำหนดขึ้น เช่น ลม ไฟ อากาศ ผลไม้ สัตว์ อวัยวะ เครื่องจักรกล เรื่องราวในประวัติศาสตร์ สูตรคณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.2) ประเภทที่เป็นความคิดพื้นฐาน เนื้อหาประเภทนี้ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสองสิ่ง เช่น น้ำกลายเป็นไอเพราะถูกความร้อนเผา และเป็นน้ำแข็งเมื่อถูกความเย็น ฟ้าผ่าหลอมละลายเมื่อถูกความร้อน โลหะขยายตัวเมื่อถูกความร้อน การมีเมฆตากรูณา การอ่อนนุ่มถ่มถน การพุดจาอ่อนหวาน ย่อมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ฯลฯ มองอีกแง่หนึ่งความคิดพื้นฐานก็คือ หลักเบื้องต้นนั่นเอง ตัวอย่างที่กล่าวมานี้ก็คือ หลักเรื่องความร้อนและหลักมนุษยสัมพันธ์

2.3) ประเภทที่เป็นมโนทัศน์ เนื้อหาประเภทนี้รวบรวมเอาความคิดเบื้องต้นมาสรุปเป็นความคิดรวบยอด หรือที่เรียกว่า มโนทัศน์ เช่น มโนทัศน์เรื่องการคิดแบบวิทยาศาสตร์ มโนทัศน์เรื่องประชาธิปไตย มโนทัศน์เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และมโนทัศน์เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นต้น

2.4) ประเภทที่เป็นระบบความคิด เนื้อหาประเภทนี้สูงสุด กล่าวคือ เป็นเนื้อหาที่จะนำไปสู่ความเข้าใจระบบความคิดของศาสตร์ต่างๆ ที่กล่าวเช่นนี้ หมายความว่าแต่ละศาสตร์ย่อมมีระบบการคิดไม่เหมือนกัน เช่น ระบบความคิดของวิชาการศึกษาย่อมแตกต่างกับวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นในความมุ่งหมาย โครงสร้างวิธีการ ฯลฯ การที่จะเข้าใจระบบความคิดได้ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาของระดับต้น ๆ ทุกระดับ และจะต้องมีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เป็นเวลายาวนานพอสมควร

3) ความสำคัญของเนื้อหา

ธารง บัวศรี (2542: 225) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาวิชา มีดังนี้

3.1) เนื้อหาเป็นดัชนีขั้นพื้นฐานของหลักสูตร และเป็นตัวที่กำหนด ลักษณะของประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะต้องจัดให้แก่ผู้เรียน อันได้แก่ กิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน และยังเป็นตัวกำหนดเครื่องมือการประเมินผลด้วย

3.2) เนื้อหาเป็นความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการใช้เหตุผล จริงอยู่ในบางกรณี ความรู้อาจไม่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนจากการยึดมั่นในความเชื่อที่มีอยู่แต่เดิม และพยายามเกาะติดกับความคิดเดิม วิธีการเดิมโดยไม่ยอมใช้เหตุผล แต่เราก็ต้องยอมรับว่าถ้ายังปิดตัวเองจากความรู้ก็เท่ากับปิดโอกาสในการใช้เหตุผลทีเดียว

3.3) เนื้อหาเป็นความรู้ย่อมส่งเสริมให้เกิดความรู้เพิ่มขึ้น เพราะความรู้ใหม่ย่อมต้องอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน ถ้าไม่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่เลย ก็เปรียบเสมือนคนตาบอดซึ่งแม้สิ่งรอบ ๆ ตัวก็ยังมองไม่เห็น แล้วก็ไม่มีวันมองเห็นสิ่งที่อยู่ไกล ๆ ได้เลย

3.4) เนื้อหาที่เป็นความรู้จะช่วยขยายขอบของประสบการณ์ให้กว้างขวางขึ้น เพราะเมื่อเกิดความรู้ก็จะเกิดความต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น ผลก็คือได้รับประสบการณ์ใหม่ซึ่งจะทำให้เข้าใจประสบการณ์เดิมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ประสบการณ์ใหม่นี้ก็ยังจะช่วยให้มองเห็นว่าความรู้เดิมมีอะไรบกพร่องต้องแก้ไขหรือไม่ ทำให้เกิดทัศนะที่กว้างไกลและนำไปสู่ความรู้ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น และสิ่งนี้เองที่จะช่วยสร้างพลังทางปัญญาเพิ่มขึ้น

สำหรับเนื้อหาวิชานี้ ผู้กำหนดเนื้อหาวิชาจะต้องให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ต้องมีความสามารถในการกำหนดเนื้อหาวิชาได้ตรงกับความสนใจ และตรงกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละวัยตามหลักจิตวิทยา จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ มีความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน ซึ่งส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังที่ธำรง บัวศรี (2542: 117) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่จัดไว้ในหลักสูตรควรให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางปัญญาของผู้เรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระในรายวิชางานธุรกิจที่กำหนดไว้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอต่อการสอนในเนื้อหาและภาคปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ รู้จักวางแผนการทำงาน เหมาะสมกับวัย ตรงตามความสนใจและความถนัด สร้างทักษะในการเลือกประกอบอาชีพ และมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจัดให้เหมาะสมกับโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของชุมชนนั้น ๆ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ด้านผู้สอน หมายถึง ครูหรือผู้สอน คือ บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทาง การเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและ เอกชน ที่ทำการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ การประพฤติปฏิบัติ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ในการสอนของผู้สอนงานธุรกิจ นักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิด ความพึงพอใจซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 4)

กรมอาชีวศึกษา (2537: 7) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม หลักสูตร ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางวิชาเฉพาะ ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติ ดังนี้คือ

- 1) มีทักษะในการทำงาน
- 2) มีประสบการณ์ในงานอาชีพมากพอสมควร
- 3) ตัดสินใจดี เป็นตัวอย่างที่ดี
- 4) ชำนาญในการสอน
- 5) มีช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และ สุทิน เนียนพลับ (2537: 38) กล่าวว่า บุคลิกภาพและ ความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักเลือก และปรับปรุงเทคนิค และวิธีการสอนให้เหมาะสม มิใช่ วิธีการสอนแต่เพียงอย่างเดียวตลอดไป ควรคิดแปลงแก้ไขวิธีสอนโดยใช้หลาย ๆ วิธี จึงจะทำให้ ผู้เรียนเกิดความสนใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

คุณลักษณะของครูที่ดี

ทวีป อภิสิทธิ์ (2539: 179) ได้รวบรวมพฤติกรรมของครูที่ดี เพื่อเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ตั้งตัวอยู่เสมอ
- 2) สนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้น
- 3) ระวังแถมใส

- 4) ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดหวังง่าย
- 5) มีอารมณ์ขัน
- 6) ไม่ลำเอียง ไม่สนใจเฉพาะคนใดคนหนึ่ง
- 7) มีความอดทน
- 8) แสดงความเข้าใจแก่นักเรียน
- 9) แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน
- 10) ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่ากับปัญหาการเรียน
- 11) ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี
- 12) ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานต่างๆได้
- 13) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 14) ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนมากที่สุด
- 15) เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
- 16) มีการยืดหยุ่นถ้าสอนไม่เป็นไปตามแผน
- 17) ยอมรับความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
- 18) ใช้อุปกรณ์การสอนเหมาะสม กระตุ้นให้สนใจการเรียน
- 19) ชี้แนะทางการเรียนแจ่มแจ้งมีการสาธิตอธิบาย
- 20) ให้คำชี้แจงแจ่มแจ้ง
- 21) สนับสนุนให้ทำงานเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และประเมินผลด้วยตนเอง
- 22) มีระเบียบวินัย
- 23) ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

Rogers (1969: 485) นักจิตวิทยามนุษยศาสตร์ผู้ริเริ่มวิธีบำบัดคนไข้ทางจิตแบบยึดคนไข้เป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีบำบัดบนรากฐานการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ ทำให้คนไข้รู้สึกสบายใจ และเป็นอิสระพอที่จะเข้าใจพื้นฐาน แบบแผนชีวิตของตน และสามารถค้นหาทางเลือกของการคิด รู้สึก และกระทำสิ่งที่ประโชยชน์หรือความสุขแก่ตนเองได้มากที่สุด

Rogers โยงหลักการนี้เข้ามาสู่แนวปฏิบัติทางการศึกษารูปแบบการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของเขาต้องสามารถนำนักเรียนไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีสัจจการแห่งตน สามารถทำให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็นด้วยจิตใจที่เป็นอิสระได้ เลือกทางเดินใหม่ตามความสนใจของตนเอง และตระหนักได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างล้วนอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการศึกษาที่เอื้อต่อ

เป้าหมายดังกล่าว โรเจอร์เรียกว่าการเรียนรู้แบบประสบการณ์ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ของ โรเจอร์ มีความเชื่อพื้นฐาน 5 ประการ คือ

1) มนุษย์มีศักยภาพตามธรรมชาติ สำหรับการเรียนรู้ เว้นแต่จะมีภาวะบางอย่าง มาขัดขวางความต้องการของเขา

2) การบีบบังคับและการขัดเยียดสารพัดสิ่งให้แก่เด็กนั้น ในที่สุดเด็กแต่ละคน คงจะเหลือแต่สิ่งเกี่ยวกับตนเองเท่านั้น

3) การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในบุคลิกลักษณะของบุคคล จะเกิดขึ้นจากบรรยากาศ ที่สนับสนุนทางด้านอารมณ์มากกว่าการบังคับจากภายนอก

4) การเรียนรู้ “กระบวนการของการเรียนรู้” เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กว่า เพราะเป็นการเปิดรับประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

5) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้นั้น นักเรียนต้องมีส่วนร่วมสำคัญในการร่วมตัดสินใจ ตลอดกระบวนการของการศึกษา

หลักการสำคัญของการเรียนรู้แบบประสบการณ์ คือ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ และสติปัญญา

นอกจากนี้เขาได้ผสมผสานแนวคิดของจิตวิทยามนุษยศาสตร์กับแนวคิดจากแหล่งอื่น ๆ ได้เป็นแนวปฏิบัติที่เอื้อต่อการเรียนแบบประสบการณ์ คือ

1) การให้นักเรียนมีโอกาสเลือกลักษณะการเรียนที่กว้างขวางกว่าเดิม นักเรียนควร เป็นผู้เลือกที่จะเรียนแบบ “ห้องเรียนอิสระ” หรือแบบเดิม

2) การใช้สัญญาการเรียนระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อลดความกังวลของครูและนักเรียน ที่ไม่คุ้นเคยกับการมอบความรับผิดชอบการเรียนให้นักเรียน

- 3) การฝึกการเรียนรู้แบบสืบสวนหรือแบบค้นพบเพื่อเน้น “วิธีเรียน” มากกว่า “เนื้อหา”
- 4) การใช้สถานการณ์จำลองเพื่อให้เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงมากขึ้น
- 5) การฝึกให้เป็นคนมีความรู้สึกไว เพื่อให้รู้จักตนเองมากขึ้น ในฐานะความเป็นมนุษย์
- 6) การจัดกลุ่มขนาดที่เหมาะสมการเรียน กลุ่มย่อยที่มีขนาด 7-10 คน จะทำให้ทุกคนได้ร่วมอภิปรายเต็มที่
- 7) การใช้บทเรียนโปรแกรมในบางกรณีที่ขาดเครื่องมือ ขาดสารสนเทศที่จำเป็นต้องนำไปใช้แก้ปัญหาที่ประสบอยู่ ความยืดหยุ่นของการสอนแบบโปรแกรมจะมีคุณค่าสูงยิ่ง แต่ทั้งนี้ให้ระวังการนำมาใช้อย่างขาดการวิเคราะห์จำแนก เช่น ใช้แทนการคิด เป็นต้น

ทัศนะของโรเจอร์ เกี่ยวกับการศึกษาก่อนข้างชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ แนวทางที่เขาให้ไว้เป็นลักษณะของการจัดแบบ “ห้องเรียนเปิด” หรือเป็นการศึกษาเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามสิ่งที่โรเจอร์พยายามจะสื่อกับครู คือ การให้เสรีภาพในการเรียน จะเป็นการปูพื้นฐานทางด้านอารมณ์ให้นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะสำรวจสิ่งที่มีความหมาย และใช้ความพยายามต่อสิ่งนั้นมากกว่าปกติ

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่จะสร้างความสุขในการเรียนให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความพึงพอใจ มีความรักและความกระตือรือร้นในการเล่าเรียน โดยการปรับปรุงองค์ประกอบต่างๆของครู มีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่กระทำความดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้า การสร้างสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับ อาคารสถานที่เหมาะสมน่าอยู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งรับฟังและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาทุกข์ร้อน ปัจจัยความพึงพอใจนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

Gibson (1976: 14-16) กล่าวว่า ครูต้องประกอบด้วยสมรรถภาพต่าง ๆ 4 ประการ คือ

- 1) ความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน
- 2) ความรู้ในจิตวิทยาการเรียนการสอน
- 3) ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และวัดผลการเรียน
- 4) ความสามารถในการปรับความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับ
ชั้นเรียน

Borich (1977: 6-8) กล่าวว่า ครูควรมีสมรรถภาพใน 3 ด้าน คือ

- 1) สมรรถภาพด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา และความรู้ด้านกระบวนการ เช่น กระบวนการสอน การจัดการในชั้นเรียน
- 2) สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมด้านการสอนของครูในชั้นเรียน
- 3) สมรรถภาพด้านผลการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูใช้สมรรถภาพด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติไปเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า ครูหรือผู้สอน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการสอนโดยการถ่ายทอดเนื้อหาสาระในรายวิชางานธุรกิจโดยเป็นผู้ที่มีความรู้เพียงพอกับการสอน สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สอนให้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน สอนสนุกไม่น่าเบื่อ ตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจน สรุปบทเรียนทุกครั้ง ยุติธรรมในการให้คะแนน บุคลิกภาพเหมาะสม ใช้วาจาที่สุภาพ และให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้คุณธรรมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. **ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน** หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนโดยครูใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เช่น บรรยาย อภิปราย สาธิต ทำโครงการ ทดลอง ทัศนศึกษา แสดงบทบาทสมมติ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2526: 53-113) กล่าวว่า วิธีการสอนมีอยู่ 4 แบบ ซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ

- 1) การสอนแบบบรรยาย หมายถึง การสอนที่ผู้สอนพูด บอก เล่า หรืออธิบายเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง ไม่ว่าจะใช้เวลาสั้นยาวเพียงใด โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ มา แล้วผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับผลการค้นคว้านั้น โดยทั่วไปมักเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน
- 2) การสอนแบบอภิปราย หมายถึง การที่ผู้เรียนได้มีส่วนในการคิด พิจารณา วิเคราะห์ วิจัยสิ่งที่เรียนนั้น แล้วเสนอสิ่งที่พิจารณานั้นต่อผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยตนเอง แล้วผู้สอนหรือผู้ร่วมเรียนก็จะช่วยกันให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมแลกเปลี่ยนระหว่างกัน
- 3) การสอนแบบฝึกปฏิบัติ หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้หรือเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ได้ค้นหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ได้ประยุกต์เนื้อหาและสภาพจริงได้ฝึกฝนและลงมือทำตามความรู้ที่เรียนไปนั้น
- 4) การสอนแบบให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หมายถึง การสอนที่มีจุดเน้นที่สำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และกำหนดการศึกษาด้วยตนเอง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการสอนเป็นรายบุคคล

ธงชัย สุววัฒน์เมฆินทร์ (2529: 6) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนว่า จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย

ปัทสวดี วีรภักติ (ม.ป.ป. อ้างใน นางเยาว์ ฤทธิ์เรืองเดช, 2533: 28-29) ได้เสนอแนะว่า การเลือกวิธีสอนนั้น ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการสอนและให้มีความสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอน ซึ่งวิธีการสอนเหล่านี้ ได้แก่

1) วิธีการสอนแบบบรรยาย (Expository Method) เป็นการสอนแบบอธิบายข้อความจริงหรือเรื่องราวต่าง ๆ ผู้เรียนมีหน้าที่รับฟังคำบรรยาย และจดบันทึกคำบรรยายเหล่านั้น

2) วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion) เป็นการสอนแบบแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงานช่วยในการตัดสินใจปัญหานั้น ๆ

3) วิธีสอนแบบการปฏิบัติ (Drill and Practice) เป็นการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเน้นการพัฒนาทักษะ ครูมีหน้าที่อธิบายสาธิตทักษะที่จะฝึกและควบคุมการฝึกให้คำแนะนำแก้ไข โดยนักเรียนต้องมีส่วนร่วมด้วยตลอดเวลา

4) วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มกันทำ (Grouping of Committee Works) เป็นการสอนแบบแบ่งชั้นเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความถนัดของเด็ก และให้ไปศึกษาค้นคว้าหรือปฏิบัติกิจกรรม จากนั้นจึงนำมาเสนอต่อชั้น อาจจะเป็นวิธีเสนอแบบปากเปล่า หรือรายงานข้อเขียนก็ได้

5) วิธีสอนแบบปฏิบัติการในห้องทดลอง (Experimentations) เป็นการสอนแบบที่นักเรียนได้ปฏิบัติทดลองด้วยตนเอง โดยมีครูแนะนำช่วยเหลือ

6) วิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration) หมายถึง การสาธิต แสดงวิธีการให้นักเรียนดูโอกาสได้เห็นการทดลองว่าทำอะไร จะเกิดผลอย่างไร แม้ว่านักเรียนไม่มีโอกาสทดลองด้วยตนเองก็ตาม

7) วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักสาเหตุของปัญหา โดยมีครูคอยแนะนำ หรือวางแผนงานค้นคว้าร่วมกับนักเรียน

8) วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry) เป็นการสอนโดยครูพยายามให้ผู้เรียนได้พบคำตอบต่าง ๆ จากคำถาม ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล

9) วิธีสอนแบบใช้โสตทัศน (Audio-visual) เป็นวิธีให้ความรู้ โดยใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เข้าช่วย เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ

10) วิธีสอนแบบไปศึกษานอกสถานที่ (Field Playing) เป็นวิธีสอนแบบให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพจริง ๆ มีการวางแผนและวางจุดมุ่งหมายการไปศึกษาล่วงหน้าเสมอ

11) วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นวิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจเหตุการณ์ได้ด้วยประสบการณ์ตนเอง

12) การสอนโดยจุดประสงค์ (Teaching by Objective) เป็นรูปแบบการสอนที่ค่อนข้างใหม่ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าได้ผลดีที่สุด เพราะการสอนมีการยึดวัตถุประสงค์ควบคู่กับการยึดจิตวิทยาของการเรียนรู้ โดยครูต้องเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และวิธีการที่จะก่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์นั้น

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544: 76-77) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนว่า ควรเน้นในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

1) การสอนที่มีผู้สอนเป็นกลุ่ม เป็นแนวคิดในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง ช่วยขจัดปัญหาที่แท้จริงของการเรียนการสอน คือ กลุ่มครูต้องรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องของสถานที่ที่ใช้สอน และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การสอนที่ใช้ผู้สอนเป็นกลุ่มจะสอนข้อเท็จจริงต่าง ๆ แก่ผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ฝึกปฏิบัติงานแบบยืดหยุ่นและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดมีความคิดสร้างสรรค์

2) การแยกคณะผู้ทำงานเป็นส่วน จะทำให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) การสอนโดยไม่แบ่งระดับชั้นเรียน ช่วยพัฒนาความคิดของตนเองให้กับผู้เรียนแต่ละคน การสอนแบบนี้ต้องการผู้สอนที่มีความสามารถและมีทักษะมาก

การสอนระดับมัธยมศึกษา ต้องกระทำการจัดอย่างระมัดระวัง เพราะเป็นช่วงการจัดการศึกษาที่เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมทุกด้าน เน้นที่ตัวผู้เรียนแต่ละคน ควรกระทำดังนี้

- การยืดหยุ่นตารางสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ตารางสอนในแต่ละชั้น ควรมีหลายช่วงเวลาเรียน และมีการเลือกช่วงเวลาในแต่ละชั้น

- อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ตั้งแต่วิทยุเทป จนถึงคอมพิวเตอร์ ผู้สอนแต่ละคนจะได้นำอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปช่วยปรับปรุงการสอนของตนเองให้ดีขึ้น ผู้สอนควรศึกษาและมีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทุกประเภท

สุทธิพร คล้ายเมืองปิด (2544: 26-29) เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1) จัดสภาพการณ์หรือสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ด้วยการใช้สื่อหรือเครื่องมือเพื่อเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2) วางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นที่ความสนใจอยากรู้ อยากเรียนของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ

3) พัฒนาตนเอง เพื่อให้มีวิสัยทัศน์ทางการศึกษาที่กว้างไกล ไม่ว่าจะเป็นด้วยการอ่านเพื่อการศึกษา เข้ารับการประชุมอบรมสัมมนา หรือพูดคุยสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสื่อการสอนที่มีบทบาทต่อการเรียนการสอนยุคใหม่

4) เปลี่ยนผู้สอนมาเป็นผู้จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักการเรียนรู้วิธีที่จะเรียน โดยเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ เป็นผู้ชี้แนะแหล่งข้อมูล และประสานแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ และเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนพบกับปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขเองได้ ในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม

5) ให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ ทั้งด้านความคิด จิตใจ การแสดงออกในกรอบของความถูกต้องและให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย

6) ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ยึดติดอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง เพราะไม่มีวิธีการสอนวิธีเดียววิธีใดที่ดีที่สุดในโลก จึงควรพิจารณารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเรื่องราว เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และสถานการณ์ที่เหมาะสม

7) เป็นผู้ประเมิน โดยครูและผู้เรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างกฎเกณฑ์ การประเมินในรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกัน และให้ผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนในรายวิชา งานธุรกิจโดยครูใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เช่น นำเทคนิคและวิธีการสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เชิญบุคคลที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจมาบรรยาย ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน มาประกอบการอธิบาย เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ยกตัวอย่างประกอบการสอน ใช้สหรณในโรงเรียนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงาน จัดทำโครงการ ศึกษาดูงาน จัดกิจกรรมให้รู้จักคิด และแก้ปัญหา และจำลองสถานการณ์เพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีการสื่อความหมายที่ตรงกัน และเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนพร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติได้จริง

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร (2526: 1) สื่อหมายถึงอุปกรณ์หรือวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องช่วยถ่ายทอด หรือนำความรู้จากแหล่งความรู้ที่ครูผู้สอนต้องการ ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ครูกำหนดไว้

กิดานันท์ มลิทอง (2531: 76) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยแนะนำ และถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

ไชยศ เรื่องสุวรรณ (2533: 80) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534: 43-44) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการและกิจกรรมซึ่งได้เลือกมาใช้ช่วยในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน

จินตนา ใบกาซูยี (2536: 11) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ หรือ เครื่องหมายที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกรักคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ (2544: 10) กล่าวว่า ไม่ว่ายุคใดสมัยใด สื่อการเรียนการสอนย่อมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เสมอ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สนับสนุนให้ผู้สอนในการจัดสื่อการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ให้การผลิตสื่อทุกประเภท พัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้สอนจะต้องจัดหาสื่อที่หลากหลาย สื่อที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้โดยตรง ไม่ใช่สื่อที่ครูใช้แต่เพียงผู้เดียว เป็นสื่อที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าเป็นสื่อที่ครูคอยบอกคอยป้อนให้ตลอดเวลา เป็นสื่อที่เรียนรู้ได้ดี เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสดูแลเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537: 355) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

- 1) กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็แนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดประสบการณ์
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง
- 3) ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด และความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว
- 4) ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนนั้น
- 5) ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่างๆ ได้นาน แม่นยำและถูกต้อง
- 6) เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่พึงประสงค์ได้

นอกจากนี้ สุมณฑา พรหมบุญ และ อรวรรณ พรศรีมา (2540: 23) ได้วิเคราะห์แนวคิดและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม และได้เสนอแนะความคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ในลักษณะที่เป็นการนำสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง มาใช้ว่ามีกระบวนการ 5 อย่าง ดังนี้

- 1) การปรับสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสม
- 2) การจัดบริเวณโรงเรียนให้เป็นแหล่งความรู้ และแหล่งสนับสนุนความรู้
- 3) การจัดบริการศูนย์วิชาการ

4) การร่วมกับผู้ปกครอง ควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกบ้านและนอกโรงเรียน ให้เหมาะสม

5) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ให้สร้างสิ่งแวดล้อมที่บ้านเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการเรียนการสอน ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างคุ้มค่า
- 2) ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
- 3) ใช้แหล่งความรู้ในการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า
- 4) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญที่จะจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับ ภริมย์ โชติแดง (2543: 88) ที่ได้เสนอแนวคิดและแนวดำเนินการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขว่า สื่อที่ใช้ต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ จูงใจให้กระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสื่อต่าง ๆ ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทำให้การเรียนการสอนนั้น ดำเนินการได้ง่ายต่อความเข้าใจในรายวิชางานธุรกิจ โดยการนำเสนอสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคอมพิวเตอร์มีความเพียงพอแก่นักเรียน Power Point แผ่นใส ใบความรู้ ใบงาน วิดีทัศน์ และเอกสาร ตำราเรียนเพียงพอต่อการใช้งานในห้องสมุด

5. ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการในการตรวจสอบและชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาธุรกิจ

ไพศาล หวังพานิช (2526: 13) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจตีราคา ลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของคุณลักษณะ และพฤติกรรม เช่น ผลการเรียนรู้ ผลการปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดเป็นหลัก และใช้วิจารณ์คุณภาพประกอบการพิจารณา

จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ (2532: 321) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา เพราะการวัดผลและประเมินผลมีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ครูได้ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข ในเรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอน หรือสาเหตุอื่นๆ และในทำนองเดียวกันทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูจะได้นำผลที่ได้รับนี้ไปปรับปรุงการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น หรือจะได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 199) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับวิธีการวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผล ประกอบด้วย

- 1) ผลการวัดที่ได้จากการประเมินต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
- 2) เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ
- 3) การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2543: 210) กล่าวว่า ลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริงได้สรุปไว้ดังนี้

- 1) เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อมๆ กับกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถกระทำได้ตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน
- 2) เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ
- 3) เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัดและให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
- 4) เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
- 5) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง รวมทั้งการเชื่อมโยงชีวิตที่นำไปสู่ชีวิตจริง
- 6) ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 7) เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลายๆ ด้านของผู้เรียน
- 8) เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง (ทักษะการคิดที่ซับซ้อน) เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ เป็นต้น
- 9) ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
- 10) เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง

ประโยชน์ของการวัดและประเมินผล

สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2526: 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้ทราบสถานภาพของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
- 2) เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น
- 3) เพื่อช่วยในการแบ่งนักเรียนตามลำดับความสามารถและความสะดวกในการจัดกลุ่ม
- 4) เพื่อให้สามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนและการสอนของครูได้
- 5) เพื่อให้สามารถวินิจฉัยและทำนายผลการเรียนการสอนได้
- 6) ช่วยให้ผู้สามารถให้คะแนนนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
- 7) เพื่อใช้เป็นวิธีหนึ่งของการเรียนการสอน โดยสร้างสถานการณ์อย่างหนึ่ง เพื่อให้ นักเรียนได้ทดลองความสามารถอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการในการตรวจสอบและชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาธุรกิจ จะต้องมีเกณฑ์ที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลเพื่อให้เกณฑ์การวัดผลนั้นมีประสิทธิภาพในการประเมินในตัวผู้สอนและผู้เรียน โดยพิจารณาด้านความเข้าใจ ด้านพฤติกรรม ด้านการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมงาน การทดสอบก่อนการเรียน ระหว่างการเรียน หลังจบภาคเรียน มีการประเมินตนเอง ประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเมินผู้สอน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชาติ ชัยบาล (2535) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานและอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูมีการเตรียมการสอนน้อยมาก แต่มีความเอาใจใส่ ควบคุม การปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี การวัดผลและประเมินผล ยังดำเนินการไม่สมบูรณ์ตาม กระบวนการวัดและประเมินผล ในการสอนครูมักจะไม่แจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน การให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม มักจะไม่บอกแหล่งค้นคว้า ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ทรัพยากร ในท้องถิ่นนำมาใช้ในการสอนน้อยมาก ด้านนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตของการเรียนการสอน วิชาการทำงานและอาชีพในโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของวิชาการทำงานและ อาชีพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนมากนักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาการทำงานและอาชีพที่เรียนจาก โรงเรียนยังนำไปใช้ประโยชน์ที่บ้านน้อย แต่มีความเห็นว่าเรียนวิชาการทำงานและอาชีพดีกว่าเรียน วิชาสามัญ

ไพฑูรย์ ทองทรัพย์ (2536) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนกลุ่มการงานอาชีพที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยแยกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพ ด้านผู้สอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับมาก และพบว่ามีปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพ ด้านผู้สอน ด้านการใช้ หลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผล และประเมินผล อยู่ในระดับน้อย พร้อมทั้งมีการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและอาชีพ ด้านครูผู้สอนเพศชาย ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและมีประสบการณ์ ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ด้านการใช้หลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนน้อยกว่า 10 ปีและด้านการวัดผลประเมินผล พบว่าครูมีการปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ

สมชาย วรภิเษมสกุล (2536) ศึกษาการติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่า มีการปฏิบัติการใช้หลักสูตรในระดับมาก ส่วนหัวหน้าหมวดวิชา ครู อาจารย์ มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติการใช้หลักสูตรในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติการใช้หลักสูตรของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

กัญญา ศรีม่วง (2539) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ยังต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขทุกด้าน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อม ควรจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารต่าง ๆ ให้เพียงพอ

สวาท จันทร์สวัสดิ์ (2539) ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี” กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 60 คน ครูผู้สอนวิชาอาชีพ 120 คน และครูแนะแนว 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านนักเรียนขาดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนวิชาอาชีพ อาจมีผลมาจากครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในการสอนวิชาอาชีพ โรงเรียนขาดสถานที่ฝึกงาน และขาดวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ที่จำเป็นในการฝึกทักษะ

สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน วิชาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาชีพธุรกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

อัจฉรา จิตรวงสนันท์ (2539) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ การจัดการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน ครูสอนไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมสอนเพราะมีงาน รับผิดชอบหลายด้าน โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนเนื้อหาในกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพตามความต้องการ เนื้อหางานเลือกที่สอนเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดหาสื่อโดยจัดซื้อ ด้วยงบประมาณประจำปี และมีหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือบ้าง การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ วัดผลและประเมินผล โดยใช้วิธีซักถามและทำแบบทดสอบเป็นหลัก

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูรับภาระงานหลายด้าน ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขาดงบประมาณ ขาดเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นและขาดการนิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และขาดเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล

3. ความต้องการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนการสอน ด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และความรู้พื้นฐานด้านอาชีพ สำหรับเนื้อหาที่ต้องการ ได้แก่ งานเกษตร เช่น การปลูกผักสวนครัว งานบ้าน เช่น การประกอบอาหาร

วรารักษ์ แสนเมือง (2543) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาเกษตรพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการทั้งหมด 10 คุณลักษณะนักเรียนมีความคิดเห็นระดับปานกลาง 9 คุณลักษณะ และมีเพียง 1 คุณลักษณะ คือ เนื้อหา มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในการศึกษาต่อ ที่นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านการสอนมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านบุคลิกภาพมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านคุณธรรม-จริยธรรมมีความคิดเห็นระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรเป็นวิชาเลือกเสรีกับนักเรียนที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชาเกษตรเป็นวิชาเลือกเสรีพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นทั้งด้านวิชาการ ด้านการสอน และด้านคุณธรรม-จริยธรรมแตกต่างกัน

สุรพล เย็นเจริญ (2543) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยจำแนกตามชั้นปีที่เรียน และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนที่เรียนต่างชั้นปี มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง ปานกลาง และต่ำ มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ นักเรียนที่เรียนต่างชั้นปี มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนด้านอื่นมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักเรียนที่เรียนต่างชั้นปีมีความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง ปานกลาง และต่ำ มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทักษิณ ตรีธาร (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เกี่ยวกับด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำแนกตามวิชาเอก รอบการเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความเหมาะสม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนที่เรียนวิชาเอกต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. นักเรียนที่เรียนรอบต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

พิรพรรณ ตีระนานนท์ (2545) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนจบแล้วจะเรียนต่อสายอาชีพ ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านครูผู้สอน เห็นด้วยร้อยละ 50 รวม 12 รายการ ด้านการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ-อุปกรณ์ และด้านการวัดและประเมินผลมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วาสนา จันทรอุไร (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอนนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก มากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

สมจิตร กลิ่นน้อย (2546) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูธุรกิจ พบว่า ครูธุรกิจมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมในระดับมาก เพราะครูธุรกิจได้รับมอบหมายภารกิจอื่นนอกเหนือจากงานสอนจนประสบปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการเตรียมการสอน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูผู้สอนน้อย เอกสารเกี่ยวกับครูธุรกิจไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของนักเรียน ห้องปฏิบัติการมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ครูผู้สอนขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลวิชาชีพธุรกิจ แหล่งเรียนรู้อาชีพธุรกิจมีไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน ครูไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้

Dyess (1982: 4702) ได้ทำการศึกษาติดตามผลนักศึกษาบริหารธุรกิจปี ค.ศ. 1977 – 1981 ของวิทยาลัยซานจาซิโต เพื่อศึกษาการเรียนการสอนที่วิทยาลัยจัดขึ้นนั้น นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานเพียงใด โดยใช้แบบสอบถามกับผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 227 คน ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะวิชาทางด้านการเก็บข้อมูลตัวเลข โดยไม่ใช้เครื่องคำนวณการเงินและงานเก็บบันทึก ส่วนวิชาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ พิมพ์ดีด การบอกคำ และการใช้เครื่องมือ การสื่อสารด้วยภาษางานธุรการทั่วไป และการทำงานบริหารธุรกิจโดยตรง ทักษะที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้เพิ่มในหลักสูตร ได้แก่ การพิมพ์ต้นฉบับทางสถิติ ทักษะทางไวยากรณ์ ทักษะการเว้นวรรคตอน เทคนิคการเขียนรายงาน และการคัดเลือกคนเข้าทำงาน และผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษาไปใช้ในการทำงานได้ดี มีบางวิชาเท่านั้นที่ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมตามความต้องการของหน่วยงาน

Ibrahim (1989: 863) ได้ทำการศึกษาผลสะท้อนกลับเพื่อการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรโปรแกรมวิชาการธนาคาร ระดับอนุปริญญาของสถาบันเทคโนโลยี มารา (MARA Institute of Technology) ประเทศมาเลเซียเกี่ยวกับรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาของการเรียนซึ่งสัมพันธ์และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การฝึกประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และระดับความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน โดยใช้วิธีการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรโปรแกรมวิชาการธนาคาร จากสถาบันเทคโนโลยีมารา ระหว่างเดือนพฤษภาคม 1985 – เดือนธันวาคม 1987 จำนวน 164 คน ใช้แบบสอบถามซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับรายวิชาที่ต้องการศึกษา การฝึกประสบการณ์ และการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรนี้ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่ารายวิชาและเนื้อหาสาระทั้งหมด มีความสำคัญหรือค่อนข้างสำคัญต่อการปฏิบัติงาน
2. ความเพียงพอของรายวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการศึกษาอยู่ในระดับดี

3. ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวนร้อยละ 80.4 เห็นว่าการฝึกประสบการณ์มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และต้องการให้มีการฝึกประสบการณ์มากขึ้น

4. ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน เห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการทำงานในชีวิตประจำวัน จำนวนร้อยละ 98.2 ต้องใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร และจำนวนร้อยละ 95.10 ต้องการทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร

Lawrence (n.d. อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 35) ได้วิจัยเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสภาการศึกษาของสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่า (The Teacher Education Advisory Council) เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นโดยนักการศึกษาผู้มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในวงการศึกษา และได้มีการแก้ไขทบทวนโดยบุคคลอื่น ๆ อีกหลายขั้นตอน แบบสอบถามชุดนี้วัดความสามารถของครู 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ด้านบุคลิกภาพ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ พร้อมทั้งจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง รักเด็ก ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย รับฟังผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ และอุทิศตนเพื่อการเรียนของเด็กทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

2. ด้านความรู้ความเข้าใจ คือ มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทางกาย และทางสมอง มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ขบวนการทำงานของกลุ่ม เข้าใจในการจัดการศึกษาของชาติ

3. ด้านทักษะการสอน คือ มีทักษะในการสอน ฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้โสตทัศนอุปกรณ์ มีเทคนิคในการแก้ปัญหา ใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และใช้แหล่งวิทยาการให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีการประสานงานกับครูคนอื่น

สรุปได้ว่า จากการศึกษาผลงานวิจัยดังกล่าว พบว่าในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา งานธุรกิจ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัจจัยหลายอย่างที่มีส่งผลต่อความคิดเห็นของ นักเรียนตั้งแต่ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้เพราะจะส่งผล ต่อความสำเร็จของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยอาศัยวิธีการและขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จาก 35 โรงเรียน จำนวน 20,320 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) ที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนวิชางานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง คือ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางมาตรฐานของ Krejcie and Morgan (n.d. อ้างใน สุภาพ จัตราภรณ์, 2543: 39) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากประชากร 20,320 คน จะต้องมียกขนาดของกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย จำนวน 377 คน ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ขั้นตอนแรกใช้วิธีแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในการจำแนกโรงเรียนและคำนวณตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน ขั้นตอนที่สองใช้วิธีการจับสลากเลือกห้องเรียน (Simple Sampling) ขั้นตอนที่สามใช้วิธีการจับสลากเลือกนักเรียน (Simple Sampling) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนวิชางานธุรกิจ ทั้งหมด 35 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 377 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน

(จำนวน: คน)

โรงเรียน	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ราชวินิตบางเขน	557	10
2. เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	664	12
3. จันทรหุ่นบำเพ็ญ	345	6
4. คอนเมืองจตุรจินดา	576	11
5. เทพลีลา	476	9
6. มัธยมวัดบึงทองหลาง	491	9
7. นวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	624	12
8. บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔	280	5
9. สารวิทยา	739	14
10. บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒	604	11
11. ลีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)	468	9
12. รัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	440	8
13. บางกะปิ	604	11
14. นวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร	596	11
15. เศรษฐบุตรบำเพ็ญ	737	14
16. เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	861	16
17. คอนเมืองทหารอากาศบำรุง	669	13
18. ศรีพฤฒา	518	10
19. นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒	500	9
20. ฤทธิยะวรรณาลัย ๒	281	5
21. สตรีวิทยา ๒	932	17
22. นวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	615	11
23. พรตพิทยพยัต	657	12
24. รัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	538	10
25. นวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย	390	7
26. ลาปลาเค้าพิทยาคม	656	12

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(จำนวน: คน)

โรงเรียน	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
27. มัธยมวัดหนองจอก	672	13
28. บางกะปิสุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์	454	9
29. สตรีศรีอยุธยาบูรพาเพ็ญ	505	9
30. ราชดำริ	553	10
31. บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	861	16
32. หอวัง	690	13
33. เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	601	11
34. ฤทธิยะวรรณาลัย	724	14
35. เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	442	8
รวม	20,320	377

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 ตามตัวแปรที่กำหนดในการศึกษาวิจัย นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงพร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นที่เคยเรียนวิชา งานธุรกิจ วิชาชีพที่ต้องการศึกษาต่อในอนาคต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระ การเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 โดยศึกษา 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ ด้านผู้สอน จำนวน 10 ข้อ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านสื่อการเรียน การสอน จำนวน 10 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นไป ในทิศทางเดียวกันทุกข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(Rating Scale)จำนวน 50ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนวิชางานธุรกิจ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน รวมนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลาก และหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) โดยวิธีการของ Cronbach (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2536: 36) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้านดังนี้คือ ด้านหลักสูตร (0.93) ด้านผู้สอน (0.92) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (0.91) ด้านสื่อการเรียนการสอน (0.92) และด้านการวัดและประเมินผล (0.94) เมื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูง จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบ เครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือประกอบวิทยานิพนธ์ จากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลอง นำไปแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและเครื่องมือต่อไป ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

3. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังโรงเรียนทั้ง 35 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 3 สัปดาห์ พร้อมทั้งรับคืนด้วยตนเองและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องลงรหัส หมายเลขในแบบสอบถามทุกฉบับ และนำมาลงรหัสในแบบถ่ายรหัส จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย เพศ อายุ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ในทิศทางบวกได้กำหนดค่าดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอน โดยอาศัยเกณฑ์การแบ่งมีขอบเขตของคะแนน
เพื่อใช้ในการแปลความหมายของเกณฑ์ Mid Point ของประคอง กรรณสูตร (2538: 77) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ และเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

(หน่วย: คน)		
เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	220	58.36
ชาย	157	41.64
รวม	377	100.00

เพศ

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน (ร้อยละ 58.36) และเพศชาย จำนวน 157 คน (ร้อยละ 41.64)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นที่เคยเรียนวิชางานธุรกิจ

(หน่วย: คน)

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	175	46.40
มัธยมศึกษาปีที่ 2	109	28.90
มัธยมศึกษาปีที่ 1	93	24.70
รวม	377	100.00

ระดับชั้นที่เคยเรียนวิชางานธุรกิจ

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเคยเรียนวิชาธุรกิจระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 175 คน (ร้อยละ 46.40) รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 109 คน (ร้อยละ 28.90) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 93 คน (ร้อยละ 24.70)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิชาชีพที่ต้องการจะศึกษาต่อในอนาคต

(หน่วย: คน)

วิชาชีพที่ต้องการศึกษาต่อในอนาคต	จำนวน	ร้อยละ
การเงินและบัญชี	110	29.20
การขาย	102	27.10
ธุรกิจในชีวิตประจำวัน	63	16.70
การจัดการ	39	10.30
งานสำนักงาน	39	10.30
อื่น ๆ (งานช่างอุตสาหกรรม)	24	6.40
รวม	377	100.00

วิชาชีพที่ต้องการศึกษาต่อในอนาคต

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในวิชาชีพสาขา การเงินและบัญชี จำนวน 110 คน (ร้อยละ 29.20) รองลงมาคือ การขาย จำนวน 102 คน (ร้อยละ 27.10) ธุรกิจในชีวิตประจำวัน จำนวน 63 คน (ร้อยละ 16.70) ส่วนงานสำนักงาน และการจัดการมีจำนวนเท่ากัน คือ 39 คน (ร้อยละ 10.30) และอื่น ๆ ได้แก่ งานช่างอุตสาหกรรม จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6.40)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ โดยศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านหลักสูตร

(n=377)

ด้านหลักสูตร	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	114 (30.2)	173 (45.9)	80 (21.2)	8 (2.1)	2 (0.5)	4.03	0.80	มาก
2. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน	92 (24.4)	190 (50.4)	90 (23.9)	5 (1.3)	-	3.98	0.73	มาก
3. ความรู้ที่ได้จากการเรียนวิชางานธุรกิจสามารถทำให้นักเรียนใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ	83 (22.0)	203 (53.8)	81 (21.5)	9 (2.4)	1 (0.3)	3.95	0.74	มาก
4. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจช่วยสร้างทักษะในการเลือกประกอบอาชีพ	91 (24.1)	190 (50.4)	79 (21.0)	14 (3.7)	3 (0.8)	3.93	0.82	มาก
5. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงาน	81 (21.5)	193 (51.2)	95 (25.2)	7 (1.9)	1 (0.3)	3.92	0.75	มาก
6. จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอกับการสอนในเนื้อหาวิชาธุรกิจ	90 (23.9)	179 (47.5)	97 (25.7)	9 (2.4)	2 (0.5)	3.92	0.80	มาก
7. จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอกับการสอนภาคปฏิบัติวิชาธุรกิจ	73 (19.4)	174 (46.2)	115 (30.5)	12 (3.2)	3 (0.8)	3.80	0.81	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=377)								
ด้านหลักสูตร	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
8. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจทำให้ทราบถึง ความถนัดทางด้านธุรกิจของตนเอง	76 (20.2)	179 (47.5)	100 (26.5)	16 (4.2)	6 (1.6)	3.80	0.86	มาก
9. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจมีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	62 (16.4)	175 (46.4)	117 (31.0)	17 (4.5)	6 (1.6)	3.72	0.85	มาก
10. เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจตรงตามความสนใจ ของผู้เรียน	64 (17.0)	161 (42.7)	121 (32.1)	23 (6.1)	8 (2.1)	3.66	0.90	มาก
รวม						3.87	0.54	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ได้แก่ เนื้อหาสาระ วิชางานธุรกิจมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 รองลงมาคือ เนื้อหา สาระวิชางานธุรกิจช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน ความรู้ที่ได้จากการเรียน สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ สร้างทักษะในการเลือกประกอบอาชีพ ทำให้นักเรียนรู้จัก วางแผนการทำงาน จำนวนคาบเรียนเพียงพอกับเนื้อหาและภาคปฏิบัติ ทำให้ทราบถึงความถนัด ด้านธุรกิจ เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัย และตรงตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98, 3.95, 3.93, 3.92, 3.92, 3.80, 3.80, 3.72, และ 3.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านผู้สอน

(n=377)

ด้านผู้สอน	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนมีความรู้เพียงพอกับการสอนในวิชา งานธุรกิจ	122 (32.4)	187 (49.6)	64 (17.0)	-	4 (1.1)	4.12	0.76	มาก
2. ผู้สอนใช้วาจาที่สุภาพกับนักเรียน	145 (38.5)	139 (36.9)	81 (21.5)	8 (2.1)	4 (1.1)	4.10	0.88	มาก
3. ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการสอนในวิชา งานธุรกิจ	114 (30.2)	169 (44.8)	87 (23.1)	5 (1.3)	2 (0.5)	4.03	0.80	มาก
4. ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองกับนักเรียน	119 (31.6)	165 (43.8)	79 (21.0)	10 (2.7)	4 (1.1)	4.02	0.85	มาก
5. ผู้สอนมีความยุติธรรมในการให้คะแนนกับ นักเรียน	109 (28.9)	168 (44.6)	86 (22.8)	9 (2.4)	5 (1.3)	3.97	0.86	มาก
6. ผู้สอนตอบข้อซักถามได้อย่างถูกต้องชัดเจน ระหว่างการสอน	82 (21.8)	186 (49.3)	100 (26.5)	5 (1.3)	4 (1.1)	3.89	0.79	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(n=377)								
ด้านผู้สอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
7. ผู้สอนสอนให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่าย	91 (24.1)	165 (43.8)	95 (25.2)	20 (5.3)	6 (1.6)	3.84	0.91	มาก
8. ผู้สอนมีเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน	93 (24.7)	140 (37.1)	118 (31.3)	17 (4.5)	9 (2.4)	3.77	0.95	มาก
9. ผู้สอนมีการสรุปบทเรียนทุกครั้งหลังจบการสอน	74 (19.6)	167 (44.3)	113 (30.0)	17 (4.5)	6 (1.6)	3.76	0.87	มาก
10. ผู้สอนสอนสนุก ไม่น่าเบื่อ	96 (25.5)	134 (35.5)	110 (29.2)	23 (6.1)	14 (3.7)	3.73	1.03	มาก
รวม						3.92	0.63	มาก

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนในภาพรวมมีความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ได้แก่ ผู้สอนมีความรู้เพียงพอกับการสอนงานธุรกิจค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 รองลงมาคือ ผู้สอนใช้วาจาที่สุภาพกับนักเรียน ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการสอน สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความยุติธรรมในการให้คะแนน ตอบข้อซักถามได้อย่างถูกต้องชัดเจน สอนให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน สรุปบทเรียนทุกครั้งหลังจบการสอน และผู้สอนสอนสนุก ไม่น่าเบื่อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10, 4.03, 4.02, 3.97, 3.89, 3.84, 3.77, 3.76 และ 3.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

(n=377)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในชีวิตประจำวันมาประกอบการอธิบาย เนื้อหาวิชางานธุรกิจ	83 (22.0)	174 (46.2)	95 (25.2)	18 (4.8)	7 (1.9)	3.82	0.89	มาก
2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ในชั้นเรียน	84 (22.3)	162 (43.0)	110 (29.2)	17 (4.5)	4 (1.1)	3.81	0.87	มาก
3. ผู้สอนมีการยกตัวอย่างประกอบการสอนเพื่อให้ เห็นภาพชัดเจน	75 (19.9)	133 (35.3)	106 (28.1)	41 (10.9)	22 (5.8)	3.53	1.10	มาก
4. ผู้สอนใช้วิธีการสอนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียน รู้จักคิดและแก้ปัญหาในระหว่างเรียน	63 (16.7)	141 (37.4)	119 (31.6)	36 (9.5)	19 (4.8)	3.52	1.03	มาก
5. ผู้สอนจำลองสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจ เพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น	65 (17.2)	144 (38.2)	110 (29.2)	35 (9.3)	23 (6.1)	3.51	1.07	มาก
6. ผู้สอนนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ สอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน	75 (19.9)	141 (37.4)	87 (23.1)	44 (11.7)	30 (8.0)	3.50	1.17	ปาน กลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=377)								
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
7. ผู้สอนใช้สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสถานฝึก ปฏิบัติงานในวิชาธุรกิจ	70 (18.6)	132 (35.0)	107 (28.4)	41 (10.9)	27 (7.2)	3.47	1.12	ปาน กลาง
8. ผู้สอนเชิญบุคคลที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจมา บรรยายในชั้นเรียน	65 (17.2)	129 (34.2)	109 (28.9)	45 (11.9)	29 (7.7)	3.41	1.14	ปาน กลาง
9. ผู้สอนสอนให้นักเรียนจัดทำโครงการธุรกิจเพื่อ เน้นการปฏิบัติ	55 (14.6)	138 (36.6)	114 (30.2)	43 (11.4)	27 (7.2)	3.40	1.09	ปาน กลาง
10. ผู้สอนพาไปศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาธุรกิจ	39 (10.3)	117 (31.0)	114 (30.2)	57 (15.1)	50 (13.3)	3.10	1.18	ปาน กลาง
รวม						3.50	0.71	ปาน กลาง

จากตารางที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมปานกลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก 5 ข้อ ได้แก่ ผู้สอนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันมาประกอบการอธิบายเนื้อหาวิชางาน ธุรกิจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมาคือผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน ผู้สอนมีการยกตัวอย่างประกอบการสอนเพื่อให้เห็นภาพชัดเจน ผู้สอนใช้วิธีการสอนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหา และจำลองสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81, 3.53, 3.52 และ 3.51 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง 5 ข้อ ได้แก่ ผู้สอนนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมาคือ การใช้สหกรณ์ เป็นสถานฝึกปฏิบัติงาน การเชิญบุคคลที่มีความรู้มาบรรยายในชั้นเรียน ผู้สอนสอนให้นักเรียนจัดทำโครงการงานธุรกิจเพื่อเน้นการปฏิบัติ และการพาไปศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47, 3.41, 3.40 และ 3.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน

(n=377)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนมีการแจกเอกสารใบความรู้ประกอบ การสอนกับนักเรียน	113 (30.0)	144 (38.2)	87 (23.1)	24 (6.4)	9 (2.4)	3.87	0.99	มาก
2. ผู้สอนมีการแจกเอกสารใบงานประกอบการสอน กับนักเรียน	97 (25.7)	151 (40.1)	86 (22.8)	27 (7.2)	16 (4.2)	3.76	1.05	มาก
3. เอกสาร ตำรา หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ มีความเพียงพอต่อการบริการในห้องสมุด	84 (22.3)	143 (37.9)	113 (30.0)	27 (7.2)	10 (2.7)	3.70	0.98	มาก
4. นักเรียนมีเอกสาร หนังสือประกอบการเข้าเรียน ในวิชาธุรกิจ	66 (17.5)	155 (41.1)	118 (31.3)	25 (6.6)	13 (3.4)	3.63	0.96	มาก
5. เครื่องคอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการใช้งานของ นักเรียน	80 (21.2)	123 (32.6)	101 (26.8)	38 (10.1)	35 (9.3)	3.46	1.20	ปาน กลาง
6. เครื่องพิมพ์ดีดมีเพียงพอต่อการใช้งานของ นักเรียน	85 (22.5)	120 (31.8)	94 (24.9)	38 (10.1)	40 (10.6)	3.46	1.24	ปาน กลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=377)								
ด้านสื่อการเรียนการสอน	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
7. ผู้สอนมีการนำเสนอในรูปแบบของ Power Point	68 (18.0)	123 (32.6)	99 (26.3)	44 (11.7)	43 (11.4)	3.34	1.23	ปาน กลาง
8. ผู้สอนมีการเขียนตำรา หนังสือเรียนประกอบการ สอนเอง	50 (13.3)	128 (34.0)	121 (32.1)	38 (10.1)	40 (10.6)	3.29	1.15	ปาน กลาง
9. ผู้สอนมีการนำเสนอในรูปแบบของแผ่นใส	69 (18.3)	102 (27.1)	103 (27.3)	48 (12.7)	55 (14.6)	3.22	1.29	ปาน กลาง
10. ผู้สอนมีการใช้วัสดุทัศนประกอบการสอน	50 (13.3)	119 (31.6)	103 (27.3)	48 (12.7)	57 (15.1)	3.15	1.25	ปาน กลาง
รวม						3.49	0.74	ปาน กลาง

จากตารางที่ 8 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมปานกลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก 4 ข้อ ได้แก่ ผู้สอนมีการแจกเอกสารใบความรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมาคือผู้สอนมีการแจกเอกสารใบงาน ประกอบการสอน เอกสาร ตำรา หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีความเพียงพอต่อการบริการ ในห้องสมุด และนักเรียนมีเอกสาร หนังสือประกอบการเข้าเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76, 3.70 และ 3.63 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง 6 ข้อ ได้แก่ ความเพียงพอต่อการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์และความเพียงพอต่อการใช้งานของเครื่องพิมพ์ดีดค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.46 รองลงมาคือ การใช้ Power Point ผู้สอนเขียนตำรา หนังสือเรียนประกอบการสอน การนำเสนอในรูปแบบของแผ่นใส และการใช้วีดิทัศน์ ประกอบการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34, 3.29, 3.22 และ 3.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล

(n=377)

ด้านการวัดและประเมินผล	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็น ระยะๆ	66 (17.5)	234 (62.1)	66 (17.5)	7 (1.9)	4 (1.1)	3.93	0.72	มาก
2. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลหลังจบภาคเรียน	97 (25.7)	156 (41.4)	106 (28.1)	10 (2.7)	8 (2.1)	3.86	0.90	มาก
3. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านความเข้าใจใน วิชาธุรกิจ	88 (23.3)	166 (44.0)	110 (29.2)	6 (1.6)	7 (1.9)	3.85	0.86	มาก
4. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านการปฏิบัติงาน ในวิชาธุรกิจ	90 (23.9)	165 (43.8)	101 (26.8)	15 (4.0)	6 (1.6)	3.84	0.89	มาก
5. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านพฤติกรรม ในการเรียนวิชาธุรกิจ	77 (20.4)	177 (46.9)	102 (27.1)	16 (4.2)	5 (1.3)	3.81	0.85	มาก
6. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียน การสอน	84 (22.3)	142 (37.7)	115 (30.5)	23 (6.1)	13 (3.4)	3.69	0.99	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=377)								
ด้านการวัดและประเมินผล	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
7. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลโดยดูจากแฟ้ม สะสมงาน	78 (20.7)	154 (40.8)	105 (27.9)	22 (5.8)	18 (4.8)	3.67	1.02	มาก
8. ผู้สอนให้นักเรียนประเมินตนเอง	67 (17.8)	141 (37.4)	114 (30.2)	37 (9.8)	18 (4.8)	3.54	1.04	มาก
9. นักเรียนมีการประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน	76 (20.2)	128 (34.0)	109 (28.9)	41 (10.9)	23 (6.1)	3.51	1.11	มาก
10. นักเรียนมีการประเมินผู้สอน	66 (17.5)	135 (35.8)	110 (29.2)	37 (9.8)	29 (7.7)	3.46	1.12	ปาน กลาง
รวม						3.72	0.67	มาก

จากตารางที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมมีความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก 9 ข้อ ได้แก่ ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 รองลงมาคือ ผู้สอนมีการวัดและการประเมินผลหลังจบภาคเรียน ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านพฤติกรรมในการเรียนวิชาธุรกิจ ผู้สอนมีการวัดและประเมินผล ก่อนการเรียนการสอน ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลโดยดูจากแฟ้มสะสมงาน ผู้สอนให้นักเรียน ประเมินตนเอง นักเรียนมีการประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86, 3.85, 3.84, 3.81, 3.69, 3.67, 3.54 และ 3.51 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ นักเรียนมีการประเมินผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นภาพรวม 5 ด้าน

รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.87	0.54	มาก
2. ด้านผู้สอน	3.92	0.63	มาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.50	0.71	ปานกลาง
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.49	0.74	ปานกลาง
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.72	0.67	มาก
รวม	3.70	0.66	มาก

จากตารางที่ 10 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม 5 ด้านมีความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่ม ตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอนค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.92 รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และ 3.72 และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และ 3.49 ตามลำดับ

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านหลักสูตร พบว่าเนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันรองลงมาคือ ช่วยส่งเสริมให้มีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานธุรกิจเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริง ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิจัยของ วราภรณ์ แสงเมือง (2543) ซึ่งพบว่าด้านวิชาการทั้งหมดมีเพียง 1 คุณลักษณะที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในการศึกษาต่อ เมื่อพิจารณาข้ออื่น ๆ รองลงมาก็มีความสอดคล้อง กับความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์ (2539) ซึ่งพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านหลักสูตร จะต้องตรงกับความสนใจ และสอดคล้องกับความถนัดของนักเรียน

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านผู้สอน พบว่าผู้สอนมีความรู้เพียงพอกับการสอนงานธุรกิจ รองลงมาคือ ใ้ชาวจากที่สุภาพกับนักเรียน ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการสอนงานธุรกิจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอน มีการอบรมการวิจัยทางการศึกษาตลอดและอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครูผู้สอนมีความพร้อมและตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล เย็นเจริญ (2543) พบว่านักเรียนที่มีความเห็นว่าครูผู้สอนวิชาอาชีพธุรกิจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน มีความรับผิดชอบต่องานสอน มีความเป็นกันเอง มีความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ตลอดจนแนะแนวการเรียนให้กับนักเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lawrence (n.d. อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 35) พบว่า ครูควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบุคลิกภาพ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ พร้อมที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย รับฟังผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ และอุทิศตนเพื่อการเรียนของเด็กทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน ดังนั้นผู้สอนควรพิจารณาปรับปรุงตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าผู้สอนมีการยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน และมีการยกตัวอย่างประกอบการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2544) ซึ่งกล่าวสรุปว่าภารกิจที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอน ประสบความสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ เทคนิควิธีการสอน เนื่องจากเทคนิคการสอนแต่ละวิธี เช่น การอภิปราย การศึกษาค้นคว้า การทดลอง การบรรยาย พร้อมทั้งมีการยกตัวอย่างประกอบการสอนได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการสอนได้อย่าง ชัดเจน ซึ่งในการเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ นั้นจะใช้เวลาต่างกัน จึงจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ เทคนิคและวิธีการสอน เพื่อให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนที่ดีควรมีกระบวนการสอนที่หลากหลาย เช่น เชิญวิทยากร มาบรรยาย จัดกิจกรรมดูงานนอกสถานที่ โดยผู้สอนต้องรู้จักเลือกใช้และปรับปรุงเทคนิคและ วิธีการสอนให้เหมาะสมมากที่สุด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้ตรงตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ ในขณะเดียวกันผู้สอนควรให้ความสนใจและนำไปประกอบการพิจารณาการสอน โดยเน้นในเรื่องการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ รองลงมาคือ ควรเชิญบุคคลที่มีความรู้ทางด้าน ธุรกิจมาบรรยาย และใช้สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งจำเป็น ต่อการดำเนินธุรกิจ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานประกอบการจริง และทำให้ทราบ ถึงมุมมองทางธุรกิจจากประสบการณ์โดยตรง พร้อมทั้งเพื่อเป็นการเลือกประกอบอาชีพ

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าผู้สอนมีการแจกเอกสารใบความรู้ ใบงาน เอกสาร ตำรา หนังสือเรียนมีความเพียงพอต่อการบริการในห้องสมุด และนักเรียนมีเอกสาร หนังสือประกอบการเข้าเรียน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้สอนยังใช้สื่อการเรียนการสอน แบบเดิมอยู่เป็นส่วนใหญ่ และเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อวิดิทัศน์ต่าง ๆ มีเพียงพอต่อ การใช้งานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงทำ ให้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ไม่เพียงพอแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสมจิตร์ กลิ่นน้อย (2546) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เอกสารที่เกี่ยวกับวิชาธุรกิจไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า

ด้วยตนเองของนักเรียน ทำนองเดียวกับสวาท จันทรสวัสดิ์ (2539) พบว่า นักเรียนขาดความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียนวิชาอาชีพ อาจมีผลมาจากโรงเรียนขาดสถานที่ฝึกงาน และขาดวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ที่จำเป็นในการฝึกทักษะ สอดคล้องกับภิญโญ ศรีม่วง (2539) พบว่า การจัดการศึกษาจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขทุกด้าน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อม ควรจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารต่าง ๆ ให้เพียงพอ แสดงให้เห็นว่าการจัดเตรียมและการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ จะต้องเลือกให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้สอนควรนำเสนอ รูปแบบต่าง ๆ ในการสอนซึ่งถือว่าการสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เมื่ออุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ มีความเพียงพอแก่นักเรียน และจะทำให้การศึกษาของไทยก้าวทันกับยุคสมัยได้

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่านักเรียนมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก โดยมีการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ และหลังจบภาคเรียน มีการวัดและประเมินผลด้านความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านพฤติกรรมในการเรียนวิชาธุรกิจ ซึ่งมีความใกล้เคียงกันในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการวัดและประเมินผลการสอนในสถานที่จริง ส่วนใหญ่เป็นวิชาเชิงทักษะที่เน้นการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดการวัดและประเมินผลที่จริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับจิระพันธุ์ พูลพัฒน์ (2532: 321) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลมีประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้ครูได้ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข ในเรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอน หรือสาเหตุอื่นๆ และในทำนองเดียวกันทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูจะได้นำผลที่ได้รับนี้ไปปรับปรุงการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ตรีธาร (2544) พบว่าควรมีการวัดและประเมินผล เพื่อทราบพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการจัดวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการประเมินผลหลังเรียน ดังนั้นผู้สอนควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลการสอนให้เหมาะสม เพราะการวัดและประเมินผลมีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทำให้ทราบถึงผลสะท้อนในการสอน และผู้สอนสามารถนำมาพัฒนาปรับปรุงการสอนได้อย่างดียิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง คือ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางมาตรฐานของ Krejcie and Morgan (n.d. อ้างใน สุภาพ นัตรารักษ์, 2543: 39) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากประชากร 20,320 คน จะต้องมีความขนาดของกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย จำนวน 377 คน ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ขั้นตอนแรกใช้วิธีแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในการจำแนกโรงเรียนและคำนวณตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน ขั้นตอนที่สองใช้วิธีการจับสลากเลือกห้องเรียน (Simple Sampling) ขั้นตอนที่สามใช้วิธีการจับสลากเลือกนักเรียน (Simple Sampling) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนหรือกำลังเรียนวิชางานธุรกิจ ทั้งหมด 35 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 377 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 ตามตัวแปรที่กำหนดในการศึกษาวิจัย นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงพร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นที่เคยเรียนวิชา งานธุรกิจ วิชาชีพที่ต้องการศึกษาต่อในอนาคต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 โดยศึกษา 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ ด้านผู้สอน จำนวน 10 ข้อ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกข้อแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 50 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ทั้ง 35 โรงเรียน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.36 ศึกษาในระดับมัธยม ศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 46.40 และมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในวิชาชีพ สาขาการเงินและบัญชี มากที่สุด ร้อยละ 29.20

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ นักเรียนมีความคิดเห็นใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนเห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 สามารถเสนอแนะได้ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยสามารถเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครูผู้สอนงานธุรกิจ ได้ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตร นักเรียนเห็นด้วยว่าวิชางานธุรกิจมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยส่งเสริมให้มีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพได้ ดังนั้นผู้สอนควรอธิบายให้นักเรียนทราบถึงประโยชน์ของการเรียนในวิชางานธุรกิจ และชี้ช่องทางการทำงานเพื่อผลักดันให้นักเรียนเกิด

ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ และสามารถเลือกประกอบอาชีพทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. จากการวิจัยพบว่า ด้านผู้สอน นักเรียนเห็นว่าผู้สอนมีความรู้เพียงพอกับการสอนวิชางานธุรกิจ ใช้วาจาที่สุภาพ มีการสร้างบรรยากาศในการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ นักเรียนมีความสนใจกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนควรให้คำปรึกษา นอกเวลาเรียนเพื่อตอบข้อซักถามของนักเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

3. จากการวิจัยพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความเห็นว่าผู้สอนควรพานักเรียนไปศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับวิชางานธุรกิจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากสถานประกอบการจริง พร้อมทั้งควรเชิญวิทยากรผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่นักเรียน และควรนำสหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงานโดยประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน

4. จากการวิจัยพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ปัจจุบันเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการทำงานทุกสาขาอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานธุรกิจ เพราะไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการขาย งานสำนักงาน การบันทึกบัญชี การทำธุรกรรมต่างจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีทั้งสิ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยสื่อประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานจริง ผู้สอนควรมีการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ Power Point เพราะจะสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนเพิ่มขึ้น ตลอดจนในเรื่องของคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องพิมพ์ดีด และแหล่งการเรียนรู้ในการค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ จะต้องจัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเพราะจะทำให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง

5. จากการวิจัย พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้นักเรียนมีการประเมินผู้สอนเพราะจะทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สอนโดยตรง เพื่อนำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของนักเรียนมาพัฒนาตามความเหมาะสม จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์
2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 ทั้ง 3 เขต เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2527. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาในหลักสูตรการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กรมอาชีวศึกษา. 2537. **ก้าวไปกับแผนฯ18 กรมอาชีวศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2544. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2546. **การจัดการเรียนรู้กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กิดานันท์ มลิทอง. 2531. **เทคโนโลยีการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา ใบกาชุย. 2536. **การเขียนสื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2532. **ประมวลการเรียนการสอน เอกสารประกอบการสอน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533. เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ทวีป อภิลิทธิ. 2539. การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ. กรุงเทพมหานคร:
แกรมมี จำกัด.

ทัศนีย์ ตริธาร. 2544. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธงชัย สุวัฒน์เมจิณทร์. 2529. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: หน่วยงานพิเศษ
กรมอาชีวศึกษา.

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ. 2544. “จัดการสื่อเพื่อการปฏิรูป”. วารสารวิชาการ 6 (9-11).

ธำรง บัวศรี. 2542. ทฤษฎีและหลักการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:
เอราวัณการพิมพ์.

นงเยาว์ ฤทธิ์เรืองเดช. 2532. การใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจ และการจัดการโปรแกรมวิชาการจัดการ
ทั่วไประดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต (นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร. 2526. การผลิตสื่อการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปทุมวัน.

บรรพต สุวรรณประเสริฐ. 2544. การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่:
The Knowledge Center.

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. 2532. **หลักสูตรอุดมศึกษา การประเมินและการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประคอง กรรณสูตร. 2538. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่2.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศ วะสี. 2539. **การปฏิรูปการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดี.

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และ สุทิน เนียนพลับ. 2537. **มิติใหม่: การบริหารการศึกษารพัฒนา**.
กรุงเทพมหานคร: ชีรพงษ์การพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซต.

เปื้อง กิจรัตน์. 2532. **หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยมศึกษา**.
กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพื้นฐานอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมศึกษา สถาบัน
ราชภัฏมณฑลนคร.

พิรพรรณ ตีระนานนท์. 2545. **ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อสภาพ
การจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา), สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

ไพฑูรย์ ทองทรัพย์. 2536. **สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
ในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ศึกษาเฉพาะกรณี
โรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2524. **การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

กัญญา ศรีม่วง. 2539. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กัญญา สาร. 2526. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กฤษฎา โชติแดง. 2543. ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมแห่งชาติ เขตการศึกษา 5.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คำพอง บุญช่วย. 2530. การสอนเชิงระบบ. ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.

วราภรณ์ แสนเมือง. 2543. ความคิดเห็นของนักเรียน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ที่มีต่อคุณลักษณะของ
ครูผู้สอนวิชาเกษตรพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา), สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วาสนา จันทอุไร. 2546. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและ
อาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สงวน สิทธิเลิศอรุณ. 2522. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ชัยศิริการพิมพ์.

สัจด์ อุทรนันท์. 2527. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วังเดียน.

สวาท จันทรสวัสดิ์. 2539. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเลือกเสรี
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมชาย วรภิเกษมสกุล. 2536. การติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผล
การศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์. 2539. ความพึงพอใจในวิชาการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมพร เลิศมังกรวง. 2545. ปัญหาการเรียนของนักเรียน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมภพ มานะรังสรรค์. 2544. พลิกโฉมธุรกิจอย่างไรให้เป็นต่อ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สมจิตร กลิ่นน้อย. 2546. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูธุรกิจ
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา),
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.

สุชา จันทรเฒ และ สราญจ จันทรเฒ. 2520. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
แพร่พิทยา.

สุทธิพร คล้ายเมืองปัด. 2544. “บทบาทของครูกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป”.
วารสารวิชาการ 3: 26-29.

สุพิน บุญชูวงศ์. 2531. **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร: แสงสุทธิการพิมพ์.

สุภาพ ฉัตรภรณ์. 2543. **ระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา**. เอกสารประกอบการสอน.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมณฑา พรหมบุญ และ อรรพรรณ พรศรีมา. 2540. “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม”.
วารสารคุรุศาสตร์ 1: 23-24.

สุมิตร คุณากร. 2523. **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร: ชวนการพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. 2543. **เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
ที. พี. พริน จำกัด.

สุวิมล ตั้งสัจพจน์. 2526. **การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา**. ภาควิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. 2544. **ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพล เย็นเจริญ. 2543. **ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5
และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2542. แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Online). www.obec.go.th/index_48.html, 9 มิถุนายน 2549.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. ศธ. 2549. รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ ปีการศึกษา 2547. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (Online). http://www.moe.go.th/data_stat/Spacific_Use_Data.htm, 16 พฤษภาคม 2549.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546. ชุดเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 10 กระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.

อจลรา จิตรวงศนันท์. 2539. สภาพ ปัญหา และความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดน่าน: เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุทัย หิรัญโต. 2519. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

อภิชาติ ชัยบาล. 2535. **สภาพการเรียนรู้การสอนการงานอาชีพและพื้นฐานวิชาอาชีพ:**
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักงานศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 8.

เอกศักดิ์ บุตรลับ. 2537. **ครูและการสอน.** เพชรบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

Borich, G.D. 1977. **The appraisal of Teaching.** Mass; Addison-Wesley Publishing
company.

Dyess, J.S. 1982. **“Follow-up of San Jacinto College 1977-1981 Business Administration
Graduate with Lmplications for Curriculum Revisions”**, Dissertation Abstracts
International.

Gerlach, V.S. and D.P. Ely. 1971. **Teaching and media: A systems approach.** Englewood
Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

Gibson, J.T. 1976. **Psychology of the Classroom....** Englewood Cliffs, New Jersey:
Prentice Hall, Inc.

Glaser, R. 1965. **Toward a behavioral science base for instructional design.** In Robert Glaser
(Ed.), Teaching machines and programmed learning (Vol. 2): Data and directions.
Washington, D.C.: National Education Assocation.

Good, T.L. and J.B. 1973. **Looking in Classroom.** New York: Harper.

Ibrahim. 1989. **“Abu Baker. An Assessment of Graduate Feedback for Evaluating the
Diploma in Banking Studies at Mara Lnstitute of Technology”**. In Malaysia
Disertation Abstract.

Kolasa, B. J. 1973. **Introduction to Behavioral for Business.** New York: John Wiley & Son,
Inc.

Roger, C.R. 1969. **Freedom to Learn.** Columous, Ohio: Charles E. Merrill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการปรับปรุงแก้ไขในด้านการจัดการ ศึกษางานธุรกิจของเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และหรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องและสมบูรณ์

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. นักเรียนเรียนวิชาธุรกิจในระดับชั้นใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ในอนาคตท่านต้องการศึกษาต่อในวิชาชีพสาขาใดมากที่สุด

☐ ธุรกิจในชีวิตประจำวัน

☐ งานสำนักงาน

☐ การเงินและบัญชี

☐ การขาย

☐ การจัดการ

☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน งานธุรกิจ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วพิจารณาแต่ละข้อได้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ☆ แสดงความคิดเห็นหลังข้อความแต่ละข้อ เพียงเครื่องหมายเดียว เท่านั้น ให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

“การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของผู้สอนงานธุรกิจ ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล”

“งานธุรกิจ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการจัดการด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดเนื้อหารายวิชา จะเกี่ยวข้องกับ ธุรกิจในชีวิตประจำวัน งานสำนักงาน การเงินและบัญชี การขาย และการจัดการ”

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ด้านหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระ ความมุ่งหมาย และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในรายวิชางานธุรกิจ ความรู้ที่ได้จากการเรียนวิชางานธุรกิจสามารถทำให้นักเรียนใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ.....	☆	☆	☆	☆	☆
2.	จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอกับการสอนในเนื้อหาวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
3.	จำนวนคาบเรียนมีความเพียงพอกับการสอนภาคปฏิบัติวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
4.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน.....	☆	☆	☆	☆	☆
5.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงาน.....	☆	☆	☆	☆	☆
6.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
7.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจตรงตามความสนใจของผู้เรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
8.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจทำให้ทราบถึงความถนัดทางด้านธุรกิจของตนเอง.....	☆	☆	☆	☆	☆
9.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจช่วยสร้างทักษะในการเลือกประกอบอาชีพ.....	☆	☆	☆	☆	☆
10.	เนื้อหาสาระวิชางานธุรกิจมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	☆	☆	☆	☆	☆

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.	ด้านผู้สอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ การประพฤติปฏิบัติ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ในการสอนของผู้สอนงานธุรกิจ					
11.	ผู้สอนมีความรู้เพียงพอกับการสอนในวิชางานธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
12.	ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองกับนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
13.	ผู้สอนสอนให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่าย.....	☆	☆	☆	☆	☆
14.	ผู้สอนสอนสนุก ไม่น่าเบื่อ.....	☆	☆	☆	☆	☆
15.	ผู้สอนตอบข้อซักถามได้อย่างถูกต้องชัดเจนระหว่างการสอน.....	☆	☆	☆	☆	☆
16.	ผู้สอนมีการสรุปบทเรียนทุกครั้งหลังจบการสอน.....	☆	☆	☆	☆	☆
17.	ผู้สอนมีความยุติธรรมในการให้คะแนนกับนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
18.	ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการสอนในวิชางานธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
19.	ผู้สอนใช้วาจาที่สุภาพกับนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
20.	ผู้สอนมีเวลาให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
21.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนโดยครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น บรรยาย อภิปราย สาธิต ทำโครงการ ทดลอง ทัศนศึกษา แสดงบทบาทสมมติ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง					
21.	ผู้สอนนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆมาใช้สอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
22.	ผู้สอนเชิญบุคคลที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจมาบรรยายในชั้นเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
23.	ผู้สอนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันมาประกอบการอธิบายเนื้อหาวิชางานธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
24.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
25.	ผู้สอนมีการยกตัวอย่างประกอบการสอนเพื่อให้เห็นภาพชัดเจน.....	☆	☆	☆	☆	☆

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.	ผู้สอนใช้สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงานในวิชาธุรกิจ..	☆	☆	☆	☆	☆
27.	ผู้สอนสอนให้นักเรียนจัดทำโครงการธุรกิจเพื่อเน้นการปฏิบัติ.....	☆	☆	☆	☆	☆
28.	ผู้สอนพาไปศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
29.	ผู้สอนใช้วิธีการสอนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาในระหว่างเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
30.	ผู้สอนจำลองสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น	☆	☆	☆	☆	☆
31.	เครื่องพิมพ์ดีดมีเพียงพอต่อการใช้งานของนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
32.	เครื่องคอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการใช้งานของนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
33.	ผู้สอนมีการนำเสนอในรูปแบบของ Power Point.....	☆	☆	☆	☆	☆
34.	ผู้สอนมีการนำเสนอในรูปแบบของแผ่นใส.....	☆	☆	☆	☆	☆
35.	ผู้สอนมีการแจกเอกสารใบความรู้ประกอบการสอนกับนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
36.	ผู้สอนมีการแจกเอกสารใบงานประกอบการสอนกับนักเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
37.	ผู้สอนมีการใช้วิธีทัศน์ประกอบการสอน.....	☆	☆	☆	☆	☆
38.	ผู้สอนมีการเขียนตำรา หนังสือเรียนประกอบการสอนเอง.....	☆	☆	☆	☆	☆
39.	เอกสาร ตำรา หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีความเพียงพอต่อการบริการในห้องสมุด.....	☆	☆	☆	☆	☆
40.	นักเรียนมีเอกสาร หนังสือประกอบการเข้าเรียนในวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
41.	ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการในการตรวจสอบและชี้วัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาธุรกิจ ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านความเข้าใจในวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
42.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านพฤติกรรมในการเรียนวิชาธุรกิจ	☆	☆	☆	☆	☆
43.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้านการปฏิบัติงานในวิชาธุรกิจ.....	☆	☆	☆	☆	☆
44.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลโดยดูจากแฟ้มสะสมงาน.....	☆	☆	☆	☆	☆

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
45.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน.....	☆	☆	☆	☆	☆
46.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะๆ.....	☆	☆	☆	☆	☆
47.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลหลังจบภาคเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
48.	ผู้สอนให้นักเรียนประเมินตนเอง.....	☆	☆	☆	☆	☆
49.	นักเรียนมีการประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน.....	☆	☆	☆	☆	☆
50.	นักเรียนมีการประเมินผู้สอน.....	☆	☆	☆	☆	☆

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์ประยูร อองกุลนะ

หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. รองศาสตราจารย์ ดร. พิรพงศ์ ทิพนาค

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ การวิจัยและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน การสอน

การฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

3. รองศาสตราจารย์ ดร. วิกร ตันทุพโต

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ การศึกษาผู้ใหญ่ การเรียนการสอน การวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/127

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

29 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน อาจารย์ประยูร อองกุลนะ

นางสาวกนิษฐา วัชวุฒิ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ”
ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูนุ ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวนี้จำเป็นต้องได้รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความ
สมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และ
เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำปรึกษา
แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และ
ถูกต้องก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พิรพงษ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 0-2579-7143

โทรสาร. 0-2579-0203

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ภายใน 1825, 1870, 1871, 1873
ที่ ศธ 0513.10907/127 29 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรพงศ์ ทิพนาค

นางสาวกนิษฐา วัชวุฒิ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ” ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวนี้จำเป็นต้องได้รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.ไพรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ภายใน 1825, 1870, 1871, 1873
ที่ ศธ 0513.10907/127 29 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. วิกร ตันทุงทาโต

นางสาวกนิษฐา วัชวุฒิ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ” ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ค
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์กนกวรรณ รุ่งอศุลยพิศาล

วุฒิการศึกษา ศีษสาตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)

หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2. รองศาสตราจารย์ศ ททรัพย์เย็น

วุฒิการศึกษา M.A. (Business and Distributive Education)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ 0513.109/127

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

29 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน อาจารย์กนกวรรณ รุ่งอดุลยพิศาล

นางสาวกนิษฐา วัชวุฒิ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ”
ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูนุ ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวนี้จำเป็นต้องได้รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความ
สมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และ
เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะให้คำปรึกษา
แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และ
ถูกต้องก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พิรพงษ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 0-2579-7143

โทรสาร. 0-2579-0203

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ภายใน 1825, 1870, 1871, 1873
ที่ ศธ 0513.10907/127 29 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศ ททรัพย์เย็น

นางสาวกนิษฐา วัชวุฒิ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ”
ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ชนะ วันหนูน ประธานกรรมการ

ในการทำวิจัยดังกล่าวนี้จำเป็นต้องได้รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความ
สมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และ
เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะให้คำปรึกษา
แนะนำ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และ
ถูกต้องก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พิรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 0-2579-7143

โทรสาร. 0-2579-0203

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ —นามสกุล	นางสาวกนิษฐา ้วยวุฒิ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	19 มิถุนายน 2523
สถานที่เกิด	1/2 ซอยประชาราษฎร์บำเพ็ญ 9 ถนนประชาราษฎร์ บำเพ็ญ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10320
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การบัญชี) สถาบันราชภัฏพระนคร